

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Резонанс
Російський
солдате,
кидай
рушницю,
іди додому!

► СТОР. 7

Патріотизм

«У моїх жилах
тече українська
кров...»

► СТОР. 10

Буккросинг

Обмінялися
шкільною
літературою

► СТОР. 14

№ 163 (6417)

СЕРЕДА, 31 СЕРПНЯ 2016 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Пам'ятати
про Іловайський
котел — обов'язок живих

Україна і вчора вшановувала пам'ять бійців, які загинули в Іловайському котлі у серпні 2014 року. На алеях почесних поховань українці вклонилися героям, а військові віддавали шану побратимам, стоячи на одному коліні.

Перший заступник Голови Верховної Ради Ірина Геращенко пригадала, як два роки тому в ці дні вона з колежанками Іриною Луценко і Марією Іоновою мчали в польові військові госпіталі, куди привозили понівечених хлопців з-під Іловайська і Луганського аеропорту. «Всі вони розповідали, що їх вприсіли розстрілювали росіяни... І показували в своїх мобільниках фото вбивць з псковських та інших російських дивізій.

► СТОР. 2

Мечі змінять
на орала

Понад три тисячі земельних ділянок отримали у власність воїни — учасники АТО.

На кінець серпня надійшло 7619 заяв від учасників АТО. Надано 5644 дозволи на розробку землепорядної документації на 2608,5 гектара. А 3034 ділянки загальною площею 1289 гектарів воїни та їхні родини вже отримали у власність. Щоб земельна інформація була доступніша, в області створено в електронному та друкованому варіантах альбоми-атласи зарезервованих для учасників АТО ділянок, які постійно оновлюються, передає наш власкор Максим СОЛОНЕНКО.

Міжнародна спільнота вимагає негайного звільнення Ільмі Умерова

«Ми вкрай стурбовані затриманням кримсько-татарського лідера Ільмі Умерова. Ми розуміємо, що стан його здоров'я зараз критичний. Він продовжує перебувати в примусовому психіатричному ув'язненні. Ця тактика утримання дисидентів в психіатричних палатах викликає глибоку тривогу. Ми приєднуємося до міжнародного співтовариства і закликаємо російський уряд звільнити його негайно», — заявив представник Держдепартаменту США Джон Кірбі.

► СТОР. 13

На знімку: Ільмі Умеров зміг поцілувати онучку тільки через ґрати.
Фото зі Фейсбук-сторінки Айше Умерової.

події

«Малютко» — для онуків і правнуків перших вихованців

У селі Василівка Кобеляцького району, що на Полтавщині, урочисто відкрили оновлений дитячий садок «Малютко». Свого часу цей дошкільний заклад відвідували... дідуся й бабусі сьогоднішніх вихованців. Адже його приміщення ввели в експлуатацію 1958 року. Однак вітрів часу, пов'язаних із реформуванням колгоспів, дитсадок не витримав і майже два десятиліття тому перестав функціонувати. Відтоді

почав перетворюватися на руїну...

Кількаразові спроби «реанімувати» його не давали належних результатів. Зрештою, завдяки наполегливості сільського голови Миколи Блискуна реконструкцію приміщення, розрахованого на 25 місць, завершили. Задля цього з бюджету сільради виділили понад 800 тисяч гривень, із районного — ще 200 тисяч гривень. В облаштуванні затишного «гніздечка» для юних земляків допомогли також їхні батьки, місцеві підприємці, небайдужі селяни, довідався наш власкор Василь НЕЇЖМАК.

Електростанціям підкинуть вугілля з ПАР

У державному підприємстві «Морський торговельний порт «Южний» розвантажили балкер Coronis, який доправив до України 71,7 тис. тонн енергетичного вугілля з Південно-Африканської Республіки. Паливо закупила держкомпанія «Центренерго». Найближчим часом перші 50 вагонів вирушать на склади Трипільської ТЕС.

«Центренерго» придбала цю партію за контрактом зі швейцарським міжнародним трейдером Alchar Services SA. Компанія закуповує імпортне вугілля для стабільного проходження осінньо-зимового періоду, інформує наш одеський власкор В'ячеслав ВОРОНКОВ.

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ ЧИТАЙТЕ НА 14-Й СТОР.

КОРОТКО

■ В Одесі вперше відбувся фестиваль «Руде місто». Головна ідея заходу — об'єднати городян поза політикою, віросповіданням, рівнем прибутків, віку й навіть кольору волосся. Фестиваль відкрився «Рудим контролем», у ході якого відбулися зустрічі рудих і обрудіння: нанесення ластовиння, надягання перук, футболок та всього іншого рудого, повідомляє наш власкор В'ячеслав ВОРОНКОВ.

■ У Шостці на Сумщині мешканці кількох багатоповерхівок не дозволили працівникам газової служби поставити на будинках загальні прилади обліку спожитого «блакитного палива». Люди вважають, що газові лічильники треба ставити не на кожному багатоквартирному будинку, а в кожній квартирі. Але після цього одержали квитанції із газової служби, де їм нарахували суми «до оплати» за збільшеними нормами споживання. Проблему розглянули на сесії міськради, де вирішили не ставити у Шостці будинкові лічильники доти, доки це питання не врегулює центральна влада, інформує наш власкор Володимир ЧЕРНОВ.

МВФ знову відклав розгляд питання щодо виділення Україні чергового траншу — Укрінформ

ПОЛІТИКА

У пошуку нових імпульсів для регіональної співпраці

Сьогодні завершується дводенний візит Голови Верховної Ради України Андрія Парубія до Республіки Польща (м. Варшава), де відбувається конференція голів парламентів Центрально-Східної та Південної Європи «Солідарність і Суверенітет: парламентська зустріч країн Центрально-Східної Європи». Захід проводиться під патронатом Маршалків Сейму і Сенату Польщі Марека Кухцінського та Станіслава Карчевського.

До речі, крім Андрія Парубія і Марека Кухцінського, в конференції беруть участь керівники парламентів країн Центрально-Східної Європи в ранзі голів або їх заступників, а саме: Азербайджану, Вірменії, Грузії, Білорусі, Боснії і Герцеговини, Чорногорії, Македонії, Молдови, Сербії та Туреччини, які відгукнулися на надіслану з Варшави керівникам парламентів європейських країн Декларацію «Єв-

ропа солідарних держав». Її провідна теза — «основою співпраці в

Європі має бути суверенітет і солідарність національних держав. Всі національні держави на нашому континенті є інтегральною частиною Європи».

Головна тема дискусій — багатостороння співпраця національних парламентів регіону ЦСЄ. Порядком денним передбачено також обговорення нових імпульсів для регіональної співпраці, а також дискусія щодо бачення майбутнього європейського континенту через призму інтересів країн ЦСЄ, як підкреслюють організатори, «незалежно від їх приналежності до ЄС і НАТО».

А вчора Голова Верховної Ради Андрій Парубій і Маршалок Сейму Марека Кухцінський обговорили міжпарламентську співпрацю двох країн. Подробиці — у наступному номері.

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.

Варшава.

Шлях до Незалежності у документах

Виставку «Українська держава: шлях до Незалежності» розгорнуто у фойє Закарпатської ОДА. Експозицію підготували працівники Державного архіву Закарпатської області до 25-ї річниці свята.

На суд глядачів винесено копії документів, в яких простежуються політичні процеси, що мали місце в краї та державі протягом минулого століття, і які проливають світло на основні віхи створення молоді Української держави.

Тут — копії архівних документів: розпорядження про назву «Підкарпатська Русь» — так Закарпаття офіційно називалося з 1919-го по 1939 рік; звернення президента Августина Волошина до громадян Карпатської України, копія Акта проголошення незалежності України 1991 року та низка інших. Виставка діятиме до 5 вересня.

Василь НИТКА.

Закарпатська область.

Пам'ятати про Іловайський котел — обов'язок живих

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

«Вбивці — ті, хто перетворив «зелений коридор» на коридор смерті, хто розстрілював наших хлопців і хто дав наказ вдертися в Україну, окупувати частину нашої землі і вбивати українців. Кожен депутат Держдуми і Сенату РФ, що проголосували за вторгнення, кожен «зблукавший» бурят і псковський танкіст і ростовський десантник — вбивці українців. А відповідний наказ дав Кремль...» — ділиться спогадами парла-

ментарій. На її переконання, військові експерти, воїни і добровольці, котрі пройшли пекло, мають дати відповідь на питання: чи були помилки українських воєначальників під час цієї операції? Однак вбивці за військові злочини мають відповідати саме в міжнародному трибуналі. «Вбивали наших хлопців — з російської зброї «браття» і оплачені ними покидьки-найманці — проросійські сепаратисти. Маємо докласти всіх сил, всіх зусиль, щоб ці міжна-

родні суди відбулися. Така моя думка. І вічна пам'ять героям...» — написала Ірина Геращенко на своїй сторінці у Фейсбуці.

А народний депутат України Олексій Гончаренко вважає, що пам'ятати про Іловайську трагедію — обов'язок усіх тих, хто сьогодні ходить під мирним небом, на непонівеченій війною землі. «Іловайський «зелений коридор» став дорогою смерті, найбільш трагічною подією в новітній іс-

торії нашої країни, яка пролягла чорним випаленим шрамом на серцях мільйонів українців», — зазначив парламентарій.

Політик нагадує, що два роки тому регулярні війська російської армії віроломно вдерлися на територію України. «В ході запеклих боїв наші війська зазнали великих втрат і опинилися в оточенні під Іловайськом. 29 серпня наші хлопці виходили з оточення, але 366 бійцям так і не судилося повернутися додому. Всу-

переч обіцянкам окупаційних російських військ забезпечити безпечний вихід з оточення, вони потрапили під жорстокий обстріл, вийти з якого судилося далеко не всім. Біль і сльози матерів, їх непоправна втрата стали трагедією всього українського народу», — каже Олексій Гончаренко.

Народний депутат, колишній командир штурмової роти «Захід» у батальйоні «Айдар» Ігор Лапін також поділився, що днями з побратимами у

Луцьку вшановували пам'ять хлопців, які два роки тому загинули в Іловайському котлі. «Цього дня освятили пам'ятники чотирьом бійцям, які покладали життя, захищаючи Україну. З них, трьом моїм побратимам-айдарівцям, бійцям штурмової роти «Захід» — Віктору Кумецькому, Сергію Грибкову та Роману Луцюку, і бійцю 93-ї бригади Валерію Марцинюку. Втрата не поправна, але ми зробимо все, щоб вона не була марна».

Задля збереження та розвитку наукового потенціалу Донбасу

Депутати пропонують унормувати законодавство, в якому працюють переміщені виші

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Роботу Комітету Верховної Ради з питань науки і освіти під час наступної, п'ятої сесії восьмого скликання здебільшого буде присвячено розгляду соціально значущих проектів законів. Серед них, зокрема, проект закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо діяльності вищих навчальних закладів (наукових установ), які були переміщені з тимчасово окупованої території та з населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження».

Проблеми переміщених вищих навчальних закладів (ВНЗ) є неврегульованими актуальними питаннями сьогодення, оскільки вони є однією з основ стратегічного розвитку та реінтеграції Донбасу, які широко обговорюються та потребують вирішення, наголошується у пояснювальній записці до документа. До речі, до авторської групи з напрацювання проекту ввійшли понад двадцять народних депутатів, серед яких Олексій Рябчин, Ірина Геращенко, Світлана Заліщук та Олександр Співаковський.

Автори проекту наголошують, що розроблено його з метою збереження та розвитку наукового потенціалу Донецької та Луганської областей, поліпшення стану ВНЗ (наукових установ), які опинилися в складній ситуації через необхідність переміщення з населених пунктів, де вони провадили свою діяльність. «Таке переміщення виявилось можливим тільки завдяки наполегливій роботі керівництва таких закладів, а також відданості й патріотизму їх викладачів,

працівників та студентів. Проте переміщення матеріально-технічної бази для забезпечення нормального функціонування та життєдіяльності ВНЗ виявилось неможливим», — наголошують обранці.

Причина тому — не лише об'єктивні обставини, а й протидія з боку осіб, які залишилися на окупованих територіях.

Попередній навчальний рік дав змогу виявити основні проблеми, з якими довелося стикнутися переміщеним вишам: погіршення заборгованості перед студентами та працівниками з виплат стипендій та заробітних плат; матеріально-технічне забезпечення; вирішення конфліктних ситуацій із попередніми керівниками та працівниками, що відмовилися від переїзду або не мали можливості переїхати разом зі своїм навчальним закладом. Ще однією проблемою стала відсутність у суспільстві достатньої інформації про діяльність переміщених вищих навчальних закладів, їх досягнення та труднощі.

У першу чергу, проблема полягає у невизначеності правового поля, в якому працюють, проживають та навчаються майже 50 тисяч громадян України та їхні родини, які були вимушені покинути місця свого проживання у зв'язку з прове-

денням АТО. Обговорення та доопрацювання, зокрема, потребує низка постанов Кабінету Міністрів та нормативно-правових актів центральних органів виконавчої влади, що стосуються життєдіяльності переміщених вищих навчальних закладів (наукових установ).

Отже, на порядку денному стоїть питання не тільки діяльності переміщених вишів, а й взагалі питання їх виживання в умовах жорсткої конкуренції на ринку освітніх послуг через відсутність ефективних механізмів додаткового стимулювання їх діяльності та зако-

нодавчу невизначеність їх статусу.

Власне, цей законопроект передбачає законодавче закріплення статусу переміщених вищих навчальних закладів (наукових установ) та окремих особливостей їх діяльності. Метою законопроекту є стимулювання розвитку та недопущення припинення функціонування переміщених вищих навчальних закладів (наукових установ), а також недопущення обмеження прав та інтересів їх працівників та осіб, які там навчаються.

Наразі автори законопроекту переконані: ухвалення документа допоможе

унормувати діяльність та відновити матеріально-технічну базу переміщених ВНЗ; забезпечити можливість якісного надання освітніх послуг переміщеними вишами; сприятиме забезпеченню прав та законних інтересів самих переміщених вищих навчальних закладів (наукових установ), а також їх працівників та осіб, які в них навчаються.

Цей законопроект уже розглянув профільний Комітет з питань науки і освіти й рекомендував ухвалити його за основу. Водночас, з огляду на важливість питання, депутати пропонують підготувати його до другого читання за скороченою процедурою.

Тісніше співпрацювати із співвітчизниками

Взаємодію української дипломатії та закордонного українства обговорили учасники круглого столу за участю голови Комітету у закордонних справах Ганни Гопко. Захід відбувся у Києві в рамках Загальних зборів Світового конгресу українців.

Відзначивши внесок діаспори в рішення на підтримку України, ухвалені парламентськими асамблеями Ради Європи, ОБСЄ, НАТО, Ганна Гопко наголосила на важливості продовження спільної роботи для збереження санкцій проти Росії і просування інтересів України на міжнародній арені.

Голова комітету акцентувала увагу на необхідності тісної координації дій дипломатичних представництв України і в цілому МЗС із організаціями закордонних українців. Пріоритетними напрямками, на яких МЗС і представники діаспори могли б успішно зміцнювати позиції України в світі, Ганна Гопко вважає культурну дипломатію, комунікацію з аналітичними центрами в провідних столицях світу, поширення інформації про Україну.

На думку народної обраниці, українська держава має істотно збільшити фінансування програм співпраці з українцями за кордоном, а також заходів із формування позитивного іміджу України в світі.

Інформаційне управління апарату Верховної Ради України.

Генпрокуратуру просять допитати парламентарія

В українському політикумі чергова сварка. Об'єктом критики нині став народний депутат Сергій Каплін (БПП). Так, народний депутат від «Народного фронту» Сергій Помазанов заявив, що Каплін має бути допитаний у справі злочинів проти Майдану і притягнутий до відповідальності за приналежність до оточення президента-втікача.

За його словами, досить подивитися кілька документів. «По-перше, доказову схему з розслідування «Наших грошей» про структуру власності Захарченка, колишнього міністра внутрішніх справ, яке чітко демонструє, що «112 канал» належить до його бізнес-імперії. Поряд з назвою цього каналу в схемі значиться прізвище Андрія Подшипкова», — розповів Андрій Помазанов.

«До недавнього часу Подшипков значився кінцевим вигодоотримувачем у власності «112 каналу». На сайті Національної ради з питань телебачення і радіомовлення досі вказано, що кінцевим бенефіціаром є саме він. Щоправда, нещодавно канал змінив структуру власності. Очевидно, зроблено це було якраз для того, щоб приховати зв'язки з представниками режиму Януковича», — зазначив депутат.

Водночас він додав, що Подшипков є помічником Сергія Капліна та його заступником у «Партії простих людей». «Коло замкнулося», — наголосив депутат.

На думку парламентарія, остаточно стало зрозуміло, хто такий Каплін з викритої журналістами переписки російської пропагандистки Столярової, яка працювала на «Інтері». На переконання С. Помазанова, «очевидні зв'язки Капліна із Захарченком і Столяровою мають стати предметом для розслідування Службою безпеки України».

Крім того, він повідомив, що фракція, звертатиметься до Гене-

ральної прокуратури з вимогою викликати Капліна на допит у справі розстрілів на Майдані. «Необхідно з'ясувати ступінь його обізнаності і причетності до злочинів Захарченка...», — заявив народний депутат.

Як то кажуть, олії у вогонь додала й нещодавно зареєстрована Капліним постанова про відставку Арсена Авакова з посади глави МВС. Підстава для того, на думку депутата, провалена реформа поліції.

Подібні ж випадки з боку колег по парламенту С. Каплін вважає «чистою заказною». «Уже місяць «Народний фронт»

витрачає мільйони на джинси проти нас. Нині опубліковано вже 19 статей з однаковим текстом. Чиста заказуха. Жаль, що все продається і купується», — наголосив він.

«Сьогодні спекують на невідворотності перевиборів парламенту через розвал коаліції, в разі, якщо Авакова відправлять у відставку... Перевибори, на моє глибоке переконання, не найгірший сценарій для країни. Сьогодні перезавантаження влади, участь у виборах молодих партій і політиків, оновлення, свіжа кров у парламенті — це тільки виграш для держави...», — йдеться у Фейсбучі С. Капліна.

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Винні у лощинівській трагедії мають понести заслужене покарання

Народний депутат Олександр Урбанський (фракції БПП) триматиме на особистому контролі ситуацію в селі Лощинівка Одеської області, де загинула дев'ятирічна дівчинка. «Ми зробимо все можливе, щоб винні понесли заслужене покарання», — зазначив народний депутат під час зустрічі з місцевими мешканцями.

Політик пообіцяв допомогти посилити створену в селі дружину самооборони. «Ми від фонду «Придунав'я» виділимо допомогу на індивідуальний захист, щоб самооборона мала можливість патрулювати село не з «голими руками», а гідно захищати спокій і життя односельчан», — додав О. Урбанський.

Нова альтанка для ветеранів

Народний депутат Андрій Гальченко (Опозиційний блок) (**на знімку**) привітав ветерана Другої світової війни криворожанина Рудика Андрія Яковича з 90-річним ювілеєм. Поздоровити ветерана прийшли також керівники Довгинцівського району та представники ветеранської організації.

Андрій Якович був призваний на війну в 1944-му, але за один рік його батькам два рази приходила похоронка. Перший раз вони отримали її, коли танк, за яким солдат був документально закріплений, знищили фашисти. Другий — після важкого поранення в голову на полі бою, коли боєць дивом залишився живий.

«Після війни життя мені було дароване Богом не просто так, тому я намагаюся

бути корисним людям. На своєму гаражі, біля багатоповерхового будинку, змайстрував теплицю і вирощує там овочі, намагаюся займатися благоустроєм мікрорайону», — сказав Андрій Якович.

З Андрієм Гальченком ветеран познайомився навесні 2016 року, коли в сквері ім. Гутовського відбувалася весняна толока. Під час особистого спілкування він звернувся до народного депутата з проханням допомогти зробити в сквері місце відпочинку для людей похилого віку. До 9 Травня його прохання було виконано, і в сквері з'явилася нова альтанка.

«Андрій Якович підійшов до мене на суботнику і сказав, щоб йому теж дали пензлик і фарби, бо хоче нам допомогти. Коли я дізнався, скільки людині років, тоді йому було ще 89, мене це дуже здивувало. Попри спеку, він пофарбував разом із нами лавки, після чого ми обговорили благоустрій скверу для жителів мікрорайону. Такі люди подають нам приклад, як потрібно любити життя і ставитися до праці. І незважаючи ні на що, ми зберігатимемо правдиву пам'ять про подвиг ветеранів Другої світової і допомагати їм», — наголосив Андрій Гальченко.

Фото з сайту opposition.org.ua

Міністр Данилюк хоче помінятися посадами з Романом Насіровим?

Зрив запуску е-декларування поставив під загрозу співпрацю з МВФ. Не кажучи вже про невиконання однієї з умов для отримання безвізового режиму з країнами Європи і втрату закордонних інвесторів, котрі орієнтовані на співпрацю з МВФ як гарантію надійності держави. До всього, оскільки без траншу МВФ ставить під загрозу прийняття бюджету на 2017 рік у необхідних об'ємах.

Для Міністерства фінансів, котре продовжує виплачувати пенсії напряму з бюджету, такий результат роботи є проблемним. Більше того, прогнозована цифра майбутнього бюджету Міністерством, котре прораховує його, орієнтуючись на прогнозовані макропоказники, є сумнівною. Дуже скоро доведеться знімати рожеві окуляри. Бо, як стверджує очільник ДФС Роман Насіров, за прогнозами його спеціалістів на практиці різниця між міністерськими і їхніми розрахунками становить

приблизно 40 мільярдів гривень. Тобто без траншу МВФ бюджет наступного року знову буде дірявим.

Однак замість того щоб врятувати співпрацю України з МВФ і наповнити бюджет, Мінфін шукає виправдання (див. «Економічна правда», сайт «УП»). Зокрема, йдеться про нібито недоліки ДФС, недолугість пенсійної системи.

Критикувати ДФС, а особливо митницю не те що модно — для політиків і зацікавлених представників бізнесу — це, схоже, життєво

необхідно. Коли ж поперед усіх фінансовий міністр — це стає дивним.

«Ми пропонуємо один реєстр ПДВ замість двох, які існують», — каже пан Данилюк. Дивним чином забувши, що два реєстри було впроваджено за його рекомендаціями. Наступним об'єктом критики стала призупинка відшкодування ПДВ, хоча розпорядження перевірити компанії стосовно «ризикового» ПДВ давав саме він. Тепер, на його думку, ДФС винна в тому, що надто ретельно перевіряє.

Мінфін чомусь вважає, що винна Податкова поліція, яка, на його думку, є незаконною. Той факт, що на цей орган, який раз по раз викриває економіч-

ні злочини і ліквідовує конвертаційні центри, немає скарг від білого бізнесу, на чому не раз наголошував Роман Насіров, у розрахунок не береться.

Натомість укотре запускається ідея створення Служби фінансових розслідувань замість Податкової поліції, але вже під крилом Мінфіну. З боку виглядає так, що є прагнення перепідпорядкувати вслід за найбільшими групами, котрі вже перевіряють роботу митниць, ще й Податкову поліцію. Бо СФР у тому форматі, який він озвучує, є більш ніж примарною.

Схоже, мета усіх цих потуг — встановлення особистого контролю над роботою митниці. Хіба не для цього було створення Міжрегіональної митниці і пе-

ребирання функцій по адмініструванню баз даних від ДФС до Мінфіну?

Мабуть, не випадково журналісти «Економічної правди» запитали: «Є вірогідність, що своїми ініціативами ви переслідуйте ще одну мету: максимально розмити повноваження Романа Насірова чи голови ДФС, ким би він не був, щодо управління фіскальною службою?» І ще: «Ви не боїтеся, що створення безлічі контролерів, котрі будуть надзирати за ДФС, призведе до дублювання повноважень, адже в держслужбі також є профільні департаменти по боротьбі з контрабандою та корупцією?»

Варто запитати у пана міністра, а чи, бува, не хоче він помінятися посадами з Романом Насіровим і займатися тим, що йому так приглянулося: митницями і податками?

Сергій СУЛИМА.

ОФІЦІЙНО

Указ
Президента України

Про затвердження складу делегації України в Конгресі місцевих і регіональних влад Ради Європи на 2016—2020 роки

1. Затвердити склад делегації України в Конгресі місцевих і регіональних влад Ради Європи на 2016—2020 роки (**додається**).

2. Визнати з дня відкриття 31-ї сесії Конгресу місцевих і регіональних влад Ради Європи (19 жовтня 2016 року) такими, що втратили чинність:

стаття 2 Указу Президента України від 3 вересня 2012 року № 535 «Питання делегації України в Конгресі місцевих і регіональних влад Ради Європи»;

Указ Президента України від 22 березня 2014 року № 333 «Про зміни у складі делегації України в Конгресі місцевих і регіональних влад Ради Європи»;

Указ Президента України від 21 травня 2015 року № 279 «Про зміни у складі делегації України в Конгресі місцевих і регіональних влад Ради Європи на 2012—2016 роки»;

Указ Президента України від 29 лютого 2016 року № 74 «Про зміни у складі делегації України в Конгресі місцевих і регіональних влад Ради Європи на 2012—2016 роки».

3. Цей Указ набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
П. ПОРОШЕНКО.

м. Київ, 29 серпня 2016 року.
№ 358/2016.

***

Цим же Указом Президента України затверджено і склад делегації України в Конгресі місцевих і регіональних влад Ради Європи на 2016—2020 роки.

I. Представники України в Палаті місцевих влад Конгресу
АНДРЕЙЧЕНКО Світлана Григорівна - депутат Новопетриківської сільської ради, Великоновосілівський район, Донецька область (за згодою)

АТРОШЕНКО Владислав Анатолійович - Чернігівський міський голова (за згодою)

МАРЧЕНКО Катерина Валентинівна - депутат Бердянської міської ради, Запорізька область (за згодою)

МОРГУНОВ Сергій Анатолійович - Вінницький міський голова (за згодою)

ПРОКОПІВ Володимир Володимирович - заступник міського голови - секретар Київської міської ради (за згодою)

СЕНКЕВИЧ Олександр Федорович - Миколаївський міський голова (за згодою)

II. Заступники представників України в Палаті місцевих влад Конгресу

АЛЕКСЕЄВ Ігор Юрійович - Охтирський міський голова, Сумська область (за згодою)

КУШНІР Анатолій Аркадійович - Макіївський сільський голова, Хмельницька область (за згодою)

МАЗУР Сергій Сергійович - Балтський міський голова, Одеська область (за згодою)

НІКОРИЧ Марія Іллівна - Новоселицький міський голова, Чернівецька область (за згодою)

СТЕЛЬМАШЕНКО Юрій Олександрович - депутат Дніпровської районної у місті Херсоні ради (за згодою)

ЦИМБАЛЮК Любов Володимирівна - депутат Житомирської міської ради (за згодою)

III. Представники України в Палаті регіонів Конгресу
БАСАРАБ Сергій Михайлович - заступник голови Івано-Франківської обласної ради (за згодою)

БОГАТИРЧУК-КРИВКО Світлана Кирилівна - депутат Рівненської обласної ради (за згодою)

КАЛЮЖНА Оксана Іванівна - депутат Турійської районної ради, Волинська область (за згодою)

ПРИГАРА Петро Йосипович - депутат Хустської районної ради, Закарпатська область (за згодою)

ПРИГУНОВ Гліб Олександрович - голова Дніпропетровської обласної ради (за згодою)

СВІТЛИЧНА Юлія Олександрівна - депутат Харківської обласної ради (за згодою)

IV. Заступники представників України в Палаті регіонів Конгресу
АНОПРІЄНКО Володимир Михайлович - депутат Жашківської районної ради, Черкаська область (за згодою)

БІЛОУС Андрій Васильович - депутат Львівської обласної ради (за згодою)

ГОРГАН Олександр Любомирович - депутат Київської обласної ради (за згодою)

ЛІТВІНОВА Наталія Петрівна - заступник голови Білокуракинської районної ради, Луганська область (за згодою)

ПЕТРОВА Анжела Василівна - депутат Добровеличківської районної ради, Кіровоградська область (за згодою)

ЧМИР Володимир Сергійович - заступник голови Шишацької районної ради, Полтавська область (за згодою).

Такі люди подають нам приклад, як потрібно любити життя і ставитися до праці

Цього року Черкаська міськрада спрямувала понад 61 мільйон гривень на ремонт загальноосвітніх шкіл та дошкільних навчальних закладів, *довідалася наш власкор Ліна Лебеденко*

У Запоріжжі активно запрацювала спеціальна комісія, яка має дати експертну оцінку стану конструкцій мостових переходів, що будуються вже 13-й рік. Ухвалений на засіданні ОДА графік її роботи передбачає звіт уже 5 вересня. А поки що уточнено суму коштів, яка має бути освоєна до кінця поточного року. Це 222,7 млн. гривень, залучені Укравтодором під державні гарантії, а також 10 мільйонів із обласного та 20 мільйонів — з міського бюджетів, *інформує наш власкор Леонід Сосницький*

Спогад про закарпатців, котрі жертовно виборювали нашу державність

Тим людям, яких ти на світі бачив,
Тим думам, якими свій шлях позначив,
Всьому, що в серце прийняв ти, брате,
Яке ж воно право мовчати?

Колишні політв'язні
тако заслужовують
більшої уваги

Вкотре прочитавши ці poetичні рядки, усвідомлюю, що беру на себе гріх, не згадуючи події тих часів, коли не лише переважно в Західній Україні, а й на Закарпатті цвіт нації виборював незалежність України. Як відомо, для одних ця боротьба закінчилася стратою, деякі полягли у нерівній боротьбі, декому пощастило податися за кордон, а інших запроторили на довгі роки каторги у табори ГУЛА-Гу.

Микита Хрущов на XX з'їзді КПРС заявив, що в цих таборах знищено 17 мільйонів в'язнів. Мільйони, мільйони... з яких під час хрущовської відлиги повернулися додому близько двох. А сьогодні за різними даними залишилося з них живими десь 20—30 тисяч у всій Україні, а на Закарпатті з 15 тисяч — менше двохсот.

...Приємно спостерігати у засобах масової інформації за урочистостями, присвяченими переможцям у війнах, учасникам афганських подій, чорнобильцям та багатьом іншим, які того заслужили. Але колишні політв'язні, котрі жертовно виборювали незалежність України, чомусь залишилися і залишаються поза увагою.

Хтось подумає, що ми чогось домагаємось і що нам хтось щось винен. Тим більше у наш тривожний час, коли, захищаючи Україну, у нерівній боротьбі з ненаситним ворогом гинуть наші відчайдушні патріоти. Чого може хотіти людина у віці 80 і більше років? Звичайно, трохи спокою, радії тій родині і чи не насамперед — уболівати за незалежність України, на вівтар якої поклала своє молоде життя. Проте спостерігати за тим, що в останні роки забувають про ті події, боляче, бо це вже свідчить про нездорову тенденцію, про байдужість до свого непростого минулого, насмілюсь додати, і про рівень духовності — а це вже трагедія.

Не маю права мовчати

Як відомо, 15—18 березня 1939 року угорські війська захопили всю територію Карпатської України. На невдовзі, незважаючи на суворий режим окупаційної влади, в краї продовжилась національно-визвольна боротьба за незалежність України під керівництвом Організації українських націоналістів. Переважна більшість учасників цієї боротьби загартувалась у Карпатській Січі, воюючи проти різних ворогів Карпатської України. Виховані «Пластом», «Просвітою», вони були підготовлені не лише ідейно, а й для практичної роботи в змаганні проти поневолювачів.

Першою знаменною акцією відважних патріотів було зняття угорського державного прапора, піднятого над Хустським замком у ніч з 14 на 15 березня 1940 року, і заміна його на український синьо-жовтий. У цю ж ніч на Красному полі, поблизу с. Велика Копаня, членами організації ОУН поставлений хрест на честь розстріляних у березні 1939-го січовиків. (Нагадаємо, що 15 березня угорці святкують день незалежності на честь початку революції 1848-го проти Габсбургської Австрії, українці ж відзначали річницю проголошення незалежності Карпатської України). Хоч проводилася ця робота суворо конспіративно, однак була викрита. Арештовано і засудже-

ІЗ ДОВІДКИ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»
Іван КОСТЕНКО

но за ці дивовижні вчинки 9 членів ОУН. На сьогодні всі вони відійшли в інший світ. Національно-визвольна боротьба після згаданих подій не лише не затихає, а й набуває розмаху. Угорський контррозвідці за допомогою німецької пощастило розкрити організовану підпільну боротьбу відважних оунівців. На горезвісному Ковнерівському процесі в Мукачевому в липні 1942 року засуджено майже 150 її учасників.

Тим, хто недооцінює участь у національно-визвольному русі наших земляків, наведемо витяг із їх судового вироку, де йдеться і про мету та завдання, що їх ставили вони перед собою: «Підсудні проголошували, що Закарпаття завжди було українською територією, такою і залишиться. У зв'язку з цим Закарпаття, якщо треба, то збройним і революційним шляхом необхідно відірвати від Угорщини і приєднати до України». Ця боротьба послужила прикладом та натхненням і для наступного покоління, яке включилось у національно-визвольний рух за незалежність України в період комуністичного режиму, починаючи з жовтня 1944-го.

«Здобудеш Українську державу або загинеш в боротьбі за неї»

Закарпатський крайовий провід ОУН був створений на початку 1940 року в с. Великі Лучки Мукачівського району в будинку батьків Михайла Габовди з ініціативи Дмитра Бандусяка, уродженця с. Ясіня, і самого Габовди. До його складу ввійшли свідомі борці за незалежність України, переважно випускники Мукачівської торгівельної академії та Хустської гімназії. Головою проводу обрано Андрія Цугу з Малога Березного, заступником — Д. Бандусяка. М. Габовда призначений організаційним референтом. Розподілені й інші функції. В організації всієї роботи велику допомогу надавав Юліан Химинець, який як член Центрального проводу ОУН спілкувався з земляками з-за кордону, точніше — з Братислави. На його квартирі в Мукачевому проходили зустрічі з Олегом Кандибою, Левом Ребетом, Ярославом Стецьком, Зеноном Коссаком... За його вказівкою і рекомендацією М. Габовда та Д. Бандусяк були направлені на курси підготовки командирів для УПА, що проводилися в Німеччині поблизу Мюнхена протягом п'ятих місяців. Згодом М. Габовда ще неодноразово бував у м. Кракові, де перебував Центральний провід ОУН. У 1940 році разом з Бандусяком вони там зустрічаються зі Степаном Бандерою, Миколою Лебедем, Ярославом Стецьком, слухають їх виступи; присутні на засіданнях, де утверджується керівником революційного крила ОУН Степан Бандера. Згодом, уже в ролі організаційного референта Закарпатського крайового проводу ОУН, Габовда разом з Іваном Романцем бере участь там же в Кракові в роботі зі складання проекту програми, що готувався до Другого конгресу ОУН. На курсах за кордоном, у Відні, пройшли відповідну підготовку Іван Рогач, Юрій Торбич, Іван Кедюлич, Іван Мешко та інші закарпатці.

Тож згадані вище акції були проведені загартованими вже в боях січовиками, які пройшли також школу для національно-визвольної боротьби. Після повернення з тюрмом ті ж негамовні борці

Іван Юрійович Коршинський (на знімку) — **незапечечений моральний авторитет. З когорти інтелігентів-закарпатців старшого покоління (народився 5 червня 1928 р.), котрі й досі активно впливають на суспільні процеси, бо таке їхнє кредо патріотів, бо живучи на своїй рідній землі, але за іноземних режимів, усі сили віддавали за те, щоб Україна постала як незалежна соборна держава.**

Відомий лікар-хірург, знаний науковець-медик, доцент Ужгородського університету, заслужений лікар України, а ще — відомий громадський діяч, народний депутат України II скликання і водночас багаторічний в'язень сталінсько-беріївських концтаборів, керівник Закарпатської крайової організації політв'язнів і репресованих.

Уже в десятирічному віці в школі рідного села Буштина Тячівського району очолював «вовченят» — майбутніх пластунів. Вважав себе переконаним українцем ще з 30-х років минулого століття — величній і трагічних часів Карпатської України, коли наш край після демократичної Чехословаччини був окупований угорсько-фашистським режимом Миклоша Горті. У другій половині 40-х — першій половині 50-х зазнав нелюдських знущань та поневірянь по сталінсько-беріївських таборах за свої політичні погляди. Однак попри все вистояв. Людина з когорти мужніх, цілеспрямованих патріотів, він ніколи нічого не чинив усупереч власному сумлінню палкого християнина.

за знедолену батьківщину, шойно відгриміло в горах відлуння Другої світової війни, організовують боротьбу проти більшовицького тоталітарного режиму, який нищив усе, що лише нагадувало про боротьбу за самостійну Україну. Відчувши дух свободи за часів нетривалого існування Карпатської України, вони не можуть миритися зі свавіллям нових ворогів.

Важко усвідомити, чим керувались ці молоді люди, які присвятили своє життя боротьбі за краще майбутнє свого багатостраждального народу. У переважній своїй більшості освічені, вони добре розуміли, з яким ворогом мали справу, і все ж не злякались. Мало того, своїм прикладом жертвості запалили вогонь безкомпромісної боротьби і у своїх юних земляках. Ці розраховували вони на чиюсь допомогу, чи на можливе відкриття «другого фронту» із Заходу, — важко сказати. Можливо, й так. Та більш вірогідно, що керувались заповіддю: «Здобудеш Українську державу або загинеш в боротьбі за неї».

Розпочалася неймовірно важка, небезпечна підпільна боротьба з суворого конспірацією, керована новоствореним у січні 1945 року в Хусті проводом ОУН. Центр національно-визвольної боротьби зосередився переважно на теренах Хустського та Тячівського районів (тоді округів). До складу проводу ввійшли майже всі ті члени, котрі його створили 5 років тому: Д. Бандусяк (Лопата) — обраний головою проводу і став військовим референтом, М. Габовда (Лоза) — організаційним референтом, Юрій Бандусяк (Лис), брат Дмитра — референтом служби безпеки, М. Орос (Данило) — референтом пропаганди, І. Немеш (Береза) з Воїногіва — господарським референтом. Тут же кожен дістав конкретне завдання. Станичним у Хусті призначили Костянтина Куцину, а в Буштині — Юрія Костюка. До роботи, організованої проводом ОУН, були залучені брати Куцини — Костянтин, Петро і Лаврентій, Магдалина Богдан, Василь Бісун, Юрій Бісун, Ярослав Ващишин та ще дехто з Хуста; крім згаданого М. Ороса — Микола Гаврилко, Юрій Грицюк, Михайло Копинець, Юрій Костюк, Юрій Паш та Юліана Паш — з Буштини, Михайло Заяць з Дубриничів Перечинського району, а також Михайло Петричко з Чинадієва Мукачівського району. Всі вони вже мали досвід підпільної боротьби під керівництвом ОУН ще за часів угорської окупації. (Усі, крім Юліни Паш, за цю діяльність були засуджені до різних строків ув'язнення на Ковнерівському процесі в Мукачевому 1942 року).

Уже з самого початку 1945-го активно включились у процес визвольної бороть-

би юні буштинці, студенти Хустської гімназії: Іван Андришин, Іван Коршинський, Василь Микита, Василь Новак, Петро Парашинець, а також Іван Орос, Василь Форкош, Петро Костюк та ін. Поряд з хустянами та буштинцями найактивнішими у цій боротьбі з самого початку і до кінця були відважні юні оунівці, друзі-гімназисти Федір Удичка з Королева та Іван Чонка з Бедєвлі. Згодом вони і самі очолили підпільну боротьбу у своїх районах (округах). Ці 15—17-річні юнаки швидко опанували ази конспіративної роботи. Крім напутніх порад старших, яким вони вірили і з яких у всьому брали приклад, допомагала відповідна виховна література, що передавалась з рук у руки, а також книги, доставлені підпільно з-за кордону. Поза трійками мало хто про кого знав — цього вимагала конспірація.

Усе підпорядковувалося єдиній меті

Усі зусилля оунівців та їхніх прихильників були підпорядковані одній меті: готуватись і вести боротьбу за незалежну Українську державу. Малися на увазі пропаганда й агітація серед населення проти тоталітарного комуністичного режиму, поширення антирадянської пропагандистської літератури, залучення до організації нових членів, а також постачання підпільникам харчів, добування зброї, вишкіл, забезпечення підпільників конспіративними квартирами, документами, допомога повстанцям із Галичини в перетині кордону на Захід тощо.

Важливою ділянкою роботи був вишкіл, організований у лісі південніше від села Вишкова Хустського району, біля кордону з Румунією. Комendanтом вишколу був призначений А. Цуга, викладачами — М. Орос, Д. Бандусяк та представники Центрального проводу «Говерля» і «Косар». Осередками підпільної боротьби стали Хуст і Буштина. Основна штаб-квартира (вона ж і явочна) була в Буштині, в кінці села у будинку Юрія Ливринця. І у Хусті, і в Буштині було ще кілька явочних квартир. Основний тягар підпільної роботи лягав на плечі юнаків, бо старші тоді вже були на нелегальному або напівлегальному становищі. Тому розносили, розвозили наповнені сумки, валізки, шукати конспіративні квартири, розповсюджувати нелегальну літературу молодим у той час було безпечніше. Інколи студенти встигали протягом ночі доставити потягом з Хуста до залізничної станції Вишкова перепопнені валізи (часом не у вагоні, а на його даху), звідти полями, городами перенести їх на штаб-квартиру

до Буштини (орієнтиром якої слугував хрест у дворі, який зберігся донині), поспілкуватися там із підпільниками, отримати нові доручення, повернутися ранішим потягом знову до Хуста, почитати забруднений одяг і взуття та ще й встигнути на заняття у гімназію.

Виконання однієї із таких місій юними гімназистами на початку травня 1945 року (точніше, 2 травня — з протоколу допиту ув'язненого М. Заяця) збіглося з часом проведення наради крайовим проводом у будинку згадуваного Ю. Ливринця. Учасники наради зустріли зв'язківців дуже привітно.

Трагічна доля молодих патріотів

На жаль, боротьба за здобуття Україною самостійності у той період на Закарпатті велася недовго. Спричинився до цього і трагічний випадок, що трапився з одним із братів Куцинів — Кирилом.

З протоколу допиту його брата Лаврентія від 3 липня 1945 р., який перебував під слідством в ужгородській тюрмі, відомо, що Кирило «два роки тому назад був призваний в угорську армію і вернувся додому (до м. Хуста. — Авт.) лише 18—19 червня. 1945 року пізно ввечері; пробув удома два або три дні». Приїхав він з Галичини, де брав участь у підпільній боротьбі в лавах УПА, із завданням взяти участь в організації подальшої підпільної боротьби на Закарпатті проти «комунізму за створення самостійної України».

Якось уранці він зібрався до річки Тиси. Умовляння матері та сестри Меланки схватились вдома і нікуди не ходити (у той тривожний час у місті вилучували оунівців, у т. ч. й галичан, які перебиралися підпільно на Захід) не допомогли. Зі словами: «Мене кличе обов'язок» Кирило пішов з дому. Біля річки його вистежили, там у перестрілці й загинув від кулі енкаведиста. Студент гімназії Юрій Грицюк, який жив у Хусті на квартирі з І. Коршинським, прибіг схвильований додому і сказав, що змушений іти у підпілля, бо його посвідчення «народного дружинника» — у вбитого Куцини. Передавши І. Коршинському певні доручення, він зник. Якійсь час переховувався в Буштині, у рідному селі, а згодом змушений був емігрувати. Остаточно зупинився у США.

Боляче було спостерігати студентам-зв'язківцям, які жили по вул. Різницькій, як везли на возі загиблого від ворожої кулі Кирила. Енкаведист із гвинтівкою за плечима гордо супроводжував свою жертву. Приведена «на побачення» нещасна мати не приховувала, що то її син, якого і поховати їй не дозволили.

Невдовзі маховик репресій запрацював на повну си-

лу. Перша, кого вистежили й заарештували, була Магдалина Богдан із Хуста. Після неї 3 липня в Буштині ув'язнили Миколу Гаврилка та Івана Коршинського. Після триденних виснажливих допитів у хустській тюрмі всіх трьох ув'язнених перевели до Ужгорода. Ця акція арештів проводилася за безпосередньої участі начальника обласного НКВС. Пізніше були заарештовані буштинці Юліана Паш, Іван та Василь Ороси, а в жовтні — і Михайло Орос; із Хуста — брати Куцини, Лаврентій і Петро, а також Ярослав Ващишин, з Мукачівщини Михайло Петричко та інші. З наймолодшої генерації в той час більше нікого не заарештували, бо у затриманих слідству не вдалося вибити якихось компрометуючих свідчень на одноборців. У цей тривожний період відповідальні, небезпечні обов'язки зв'язківців взяли на себе молоді патріоти Василь Новак і Петро Парашинець. 1948 року Новак теж ув'язнений, а Парашинець, який перебував у підпіллі, трагічно загинув. Усі інші згадані вище учасники визвольної боротьби теж були викриті (частина з них не без провокаційних дій з боку НКВС) і засуджені до різних строків ув'язнення, зрозуміло, за політичними статтями. Щодо М. Ороса, М. Габовди та М. Петричка, їх засудили до найвищої міри покарання — розстрілу. Незважаючи на те, що Орос, делегат першого з'їзду Народних комітетів Закарпатської України, від імені своїх односельчан-буштинців щиро проголосував за возз'єднання Закарпатської України з Радянською Україною, Президія Верховної Ради рідної України відхилила його клопотання про перегляд справи, і лише Президія Верховної Ради СРСР замінила йому розстріл на 20 років каторги. М. Петричку розстріл згодом також замінили на 10 років ув'язнення. М. Габовду страчено. Він єдиний, хто помилування не просив. Андрій Цуга під час облоги явочної квартири в будинку Дмитра Качуровського у Старому Давидкові 2 серпня 1945-го був поранений і, за неперевіренними даними, незабаром помер у Мукачівському монастирі. Д. Бандусяк після згаданого облоги, перебираючись у Галичину, де він мав зв'язки з підпіллям, загинув у бою з енкаведистами на Міжгірщині поблизу села Пилипець.

Так, 1945 роком трагічно закінчився найбільш організований активний етап визвольної боротьби оунівців Закарпаття. Жорстоко розпорядилася доля з вірними силами Срібної Землі, які до останнього подиху боролися за самостійність своєї Батьківщини, самовіддано її любили і вірили в щасливе її майбуття. В одному з листів до І. Коршинського об'єктивно оцінив наслідки визвольних змагань закарпатських оунівців Михайло Орос: «Ми не змогли вивести Закарпатську ОУН на галицький рівень. Бракувало досвіду та знання. Але вже той факт, що ми не злякались жорстоких репресивних режимів, вважаю подвигом. Ми перші в Закарпатті повели боротьбу за незалежну Україну».

І це справді так. Та боротьба за незалежність України не припинялась і в подальші роки. Її продовжило молоде покоління, яке, на жаль, теж спіткала доля попередників. Однак усі тишімося з того, що внесли і свою лепту в здобуття і розбудову незалежної України.

Іван КОРШИНСЬКИЙ, народний депутат України (другого скликання), заслужений лікар України, голова Закарпатської крайової організації політв'язнів і репресованих, почесний громадянин м. Ужгорода. Фото з архіву автора.

«Хочу померти на рідній землі»

Товариство українців у Республіці Комі Російської Федерації почало зазнавати утисків від місцевої влади через Помаранчеву революцію в Україні. Проти голови організації (у 1991—2005 роках) вінничанки Ольги Шевчук чотири рази порушували кримінальні справи. Нині, за її словами, ситуація з українством на Півночі Росії ще гірша.

З Ольгою Шевчук зустрілися випадково. Вона приїхала у Вінницю для участі у Стусівських читаннях. Жінка назавжди повернулася на рідну землю. Діти теж в Україні. Каже, щаслива, що знову, як у дитинстві, може чути спів соловейка, милуватися цвітінням садів, ходити босоніж по росі на подвір'ї батьківської хати. Звичайно, не все просто. Хворіє старенький батько. Доглядає його у рідному селі Мурованокуріловецького району. Село невелике, розташоване у долині. Поганий зв'язок із зовнішнім світом. По мобільному телефону можна спілкуватися тільки тоді, коли виберешся на гору. Про Інтернет годі й казати. — Проблем вистачає, — розповідає пані Ольга. — Але я дома. А тут і вода смачніша, і дихається легко. Можливо, для когось це — дрібниці, а моя душа без цього в'яне, як квітка без води. Рідна хата, село не раз і не два снилися там, на Півночі, куди доля закинула разом із чоловіком. Він військовий. Пані Ольга була першим керівником новоствореного Товариства українців у Республіці Комі. Як з'явилася організація, які питання вирішували, як дотепер боляче, що не вдалося зробити, на її думку, найважливіше, Ольга Шевчук поділилася у розмові з кореспондентом «Голосу України».

Все почалося з пісні

— Товариство українців у Республіці Комі починалося з сімейного ансамблю Ковальчуків, — розповідає пані Ольга. — Марію Іллівну Ковальчук ще у 1945-му вислали з Івано-Франківщини. Тоді у неї на руках була однорічна донечка. Вислали не одну — із свекром і свекрухою. Вони назавше залишилися у чужій землі. Важко було морально й фізично. Але навіть у такі хвилини жінка співала. Коли брав сум, звучала сумна пісня, а наставала щасливіша хвилина, то вже з її уст звучала й пісня в унісон настрою.

Як стверджує співрозмовниця, 1989 року Марія Ковальчук створила ансамбль української пісні, який назвала своїм прізвиськом «Ковальчуки». Самодіяльний колектив побував у різних куточках Півночі. Там повсюди нашого цвіту. За словами Ольги Шевчук, вона особисто не раз була очевидцем виступів на біс колективу у великих і малих клубах. Ще більшої популярності набув колектив після того, як його почали запрошувати на телебачення й радіо.

— Саме «Ковальчуки» мимоволі згуртували нас, — продовжує Ольга Шевчук. — До самодіяльного колективу українці тягнулися, як спраглий до джерела у спекотний день. Дві Марії — Ковальчук і Лиха-

чова вперше скликали українців на збори з метою згуртуватися для створення Товариства українців. Було це у 1991 році. Знаєте, скільки людей прийшло на першу зустріч? Аж восьмеро. Тоді ж керівником організації обрала активну вінничанку Ольгу Шевчук. А вже наступного, 1992 року, у Будинку культури «Дружба» міста Сиктивкар на другі збори українців зійшлося 36 осіб. Головою організації знову обрали Ольгу Шевчук. Це вона скликала українців на різноманітні заходи, які проводили у залі кінотеатру «Металіст». Новоствореному товариству дали назву «Україна». Так само називали самодіяльний ансамбль пісні і танцю, який створили на базі відомого колективу «Ковальчуки».

— Спочатку ми обмежувалися організацією і проведенням традиційних українських свят, популяризували творчість Шевченка, нагадували наші народні традиції й обряди, — каже пані Ольга. — Створювали нові осередки у великих і малих містах. У школах організовували вивчення української мови. Розпочали цю роботу зі шкіл Воркути, де чи не найбільше українців. Провели два з'їзди українців, які проживають у Республіці Комі. Але одна зустріч кардинально змінила моє уявлення про те, чим ще може зайнятися товариство і чим, на жаль, не займається.

Сниться дорога додому

— У нас у Сиктивкарі було 12 сімей репресованих сталінським режимом зі Львівщини, — продовжує Ольга Шев-

чук. — Яюсь старенький дідусь сказав мені: «Дочко, я хочу померти на рідній землі, допоможи мені вибратися звідси, я вже достатньо відмучився на чужині, мені ночами сниться дорога додому». Ці слова прозвучали, ніби грім серед ясного неба. Зрозуміла, що треба зайнятися справою переселення репресованих на їхню батьківську землю.

Коли керівник організації заявила про таку важливу справу, знайшлися ті, хто виступив проти. Сказали, цим мають займатися на державному рівні. Не під силу ця ноша громадській організації.

Пані Шевчук жінка настирлива. До роботи вперта. «На той час до нас, українців, було непогане ставлення місцевої влади, — веде далі розповідь співрозмовниця. — Українці у своїй більшості мали авторитет у своїх колективах, бо старанно працювали, виявляли активність у громадській роботі, гарно виховували дітей. Можливо, тому до моєї пропозиції дослухалися. Якщо казати коротко, то з програмою організації переселення репресованих на батьківщину ми дійшли до Москви й Києва».

Співрозмовниця стверджує, що у неї дотепер зберігаються документи за підписами високих чиновників у Москві й Києві. Привезла їх з собою, коли поверталася в Україну.

— Ішлося про фінансову підтримку державою витрат на дорогу, а також придбання житла на історичній батьківщині репресованих, — уточнює пані Ольга. — Бо ж їхнє житло після репресій перейшло до інших. Ця робота забрала дуже багато часу. На її проведення витратила

не один рік. Коли, здавалося, ось-ось крига скресне, ситуація змінилася кардинально не на нашу користь. У Києві спалахнула Помаранчева революція. З перших її днів ставлення до нашої організації стало різко негативним. Як кажуть в народі, нас намагалися загнати у стійло. Мою активність обламали тим, що порушили чотири кримінальні справи. Всі вони з часом розвалилися в суді, як картковий будинок, але ж скільки на це довелося витратити сил, нервів і здоров'я. Підмочивши так званим криміналом мій авторитет, представники влади добилися свого — у 2005 році керівником товариства обрали іншу людину.

За словами Ольги Шевчук, влада вміло скористалася ще й тим, що частина українців «продалися» і проголосували ті лозунги, що їм нав'язали місцеві чиновники.

— Нікуди від такого не дітися, це наш менталітет, дехто готовий і маму продати за довгого карбованця, — наголошує співрозмовниця.

Про все це вона розповідає у книзі спогадів про час, проведений на Півночі Росії. Книга ще не завершена. Однак вона обіцяє бути цікавою. Стане ще однією сторінкою нелегкої долі українців, що опинилися далеко на чужині. Коли пані Ольга буває у Києві, їй вдається поспілкуватися із знайомими, які дотепер залишаються у Республіці Комі. За її словами, ті не приховують, життя українців змінилося на гірше. «Такі загнали у стійло», — різко висловлюється Ольга Шевчук.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

У Дніпрі готуються до «Ігор героїв»

Цієї суботи у Дніпрі відбулося перше тренування у рамках проекту «Ігри героїв», направлено на захист прав та фізичну реабілітацію наших співгромадян із обмеженими можливостями. У програмі беруть участь люди із інвалідністю, серед яких — учасники АТО. Наприкінці жовтня, після двох місяців занять із тренерами, вони випробують сили у змаганнях із кросфіту — багатофункціонального виду спорту, що включає у себе гімнастичні та аеробні навантаження, елементи важкої атлетики.

Співорганізатором проекту стала облдержадміністрація, пропозиція ж надійшла від киян. За словами радника голови ОДА Ольги Горб, у першому тренуванні взяли участь п'ятнадцятеро людей, представники Дніпра, Кривого Рогу та Кам'янського. Серед них — колясочники. «Далі ми будемо дивитися, чи вистачить у всіх сил на навантаження, чи дозволять лікарі. Ці люди — цілеспрямовані, ставлять перед собою певні завдання, і досягають результату, хай і з більшими труднощами, аніж інші», — каже вона. Ольга Горб пояснила, що команд не передбачено, кожен змагатиметься за власний результат. Як розповів журналістам автор та продюсер проекту Євген Коваль, він радий, що Дніпро ідею підтримав. «Ігри Героїв» серед атовців вже відбулися у Києві та

Харкові, у майбутньому мають долучитися Львів та Одеса. Одна із цілей організаторів — зробити змагання всеукраїнськими. До речі, вони цілком можуть стати навіть міжнародними, адже, за словами Євгена Ковалю, проектом зацікавилась американська асоціація людей із інвалідністю.

У подальшому до програми входить не тільки спортивний напрям, але і працевлаштування, доступність міст для маломобільних груп населення, наука та освіта. Також автори проекту допомагають учасникам АТО із розвитком бізнесу.

Галина НЕРЕТІНА.
Дніпропетровська область.
Фото автора.

До Красногорівки доставили подарунки на свято

Делегація сумчан повернулася з Красногорівки, яка й досі залишається однією з гарячих точок на Донбасі. Міста єднають не лише побратимські зв'язки, а й те, що голова військово-цивільної адміністрації Красногорівки Олег Ливанчук — уроджений сумчанин і часто буває на малій батьківщині. В одну з таких поїздок він розповів землякам, що житлово-комунальна галузь міста потребує комп'ютерів, бо ті, що були, знищені ворожими обстрілами. Тож за підтримки голови Сумської облради Семена Салатенка, лісівників, будівельників та громадських активістів для міста-побратима придбали п'ять комп'ютерів сумарною вартістю понад 50 тис. грн. Діти одержали як подарунки до Дня Незалежності канцелярське приладдя, яке передали до Красногорівки працівники Сумського облавтодору.

Володимир ЧЕРНОВ.
Сумська область.

Кінологів навчатимуть за світовими стандартами

Єдиний в Україні Регіональний кінологічний навчальний центр Всесвітньої митної організації розпочав роботу на базі Департаменту спеціалізованої підготовки та кінологічного забезпечення ДФС у Хмельницькому. На відкритті були присутні голова ДФС Роман Насіров, представники митних адміністрацій Молдови, Польщі та Грузії, члени міжнародних організацій.

Як зазначив Роман Насіров, це шанс для України обмінятися досвідом та передовими методиками у галузі кінології з іншими країнами, активніше впроваджувати рамкові стандарти безпеки Всесвітньої митної організації.

Загалом у світі діє дев'ять таких центрів. У Хмельницькому готуватимуть кінологічні команди для потреб митних органів країн Східної Європи та Чорноморського басейну. Їх навчатимуть пошуку вибухівки, зброї, грошей та наркотичних засобів. Розробляється програма для навчання кінологів та їхніх собак, які будуть спеціалізуватися на пошуку бурштину.

Завдяки ефективній підготовці кінологічних команд на кордоні країни виявлено більше 400 кілограмів наркотичних та психотропних речовин, понад 184 тисячі пачок цигарок, 358 одиниць вогнепальної зброї, частин та механізмів до неї, понад десять тисяч набойів.

Ірина КОЗАК.
Хмельницький.

«Біда не зламала! Біда об'єднала!»

Під таким девізом відбулися велелюдні заходи всеукраїнської акції «Єдина родина України» у Чернігові. Участь у них взяли члени сімей загиблих воїнів АТО, їхні батьки, волонтери, представники влади, громадськість, духовенство.

Голова Чернігівської ОДА Валерій Куліч вклонився родинам воїнів-героїв, які віддали життя, захищаючи незалежність України. Він вручив посмертні нагороди, що їх отримали родичі героїв.

Сум і мужність були в словах виступів Петра Юрченка з Народичів Житомирської області, Батуринського міського голови Леоніда Душі та міського голови Заліщиків Тернопільської області Алли Квач, які втратили своїх синів. Поетичні рядки, присвячені нареченому, прочитала Надія Ємець із Тернопільщини. А мама загиблого бійця з Чернігівщини Людмила Житнікова промовила хвилююче звернення матерів України до матерів Росії.

Василь ЧЕПУРНИЙ.
Чернігів.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеська область.

ДЕНЬ

На центральному майдані Черкас волонтери громадської організації «Наш батальйон» разом зі своїми дітьми плели маскувальні сітки для армії **(на знімку)** і запрошували всіх небайдужих долучитися до допомоги українським воїнам. За два роки «черкаські павучки» виготовили її понад 20 тисяч квадратних метрів, *інформує наш власкор Ліна Лебеденко*

Дніпровські бійці АТО, близькі та вдови воїнів, що загинули на сході України, за прикладом США, отримують ліцензії на вуличну торгівлю в обласному центрі. Таке рішення прийняв міський голова Борис Філатов. Про це він написав на своїй сторінці в соцмережі. Як повідомила прес-служба міськради, правила процедури обіцяють роз'яснити найближчим часом, *дізналася наш власкор Галина Неретіна*

Економіка та зовнішня політика Росії

Економічна складова російської експансії. Російська військова агресія фактично стала логічним продовженням «гібридної» експансії Кремля щодо України, в основі якої перебувала економічна, передусім енергетична, складова. Йдеться про послідовні та наполегливі зусилля Москви, спрямовані на підтримання та зміцнення впливу на Україну, після здобуття нею державного суверенітету, з використанням розгалужених економічних зв'язків.

Не випадково, саме із вимог «господарського розрахунку союзних республік» розпочинався розпад СРСР, вирішальним кроком до якого стало проголошення економічної самостійності країнами Балтії, а згодом і Україною.

Зі свого боку, Російська Федерація намагалася всіляко перешкодити диверсифікації зовнішньоекономічних зв'язків Києва, використовуючи його технологічну залежність, низькі ціни на енергоносії та особисту «зацікавленість» впливової частини вітчизняного істеблішменту.

Фактично РФ продовжила традиції СРСР, який утримував під контролем енергозалежні країни колишньої Ради Економічної Взаємодопомоги, постачаючи енергоносії за цінами нижче від світових та блокуючи у такий спосіб розвиток у них сучасних та інтегрованих до світового господарства галузей. Після звільнення від «енергетичного замшоргу» країн Балтії, Грузії, а з нещодавнього часу й України, цей підхід досі використовується Москвою стосовно свого останнього союзника — Білорусі.

Усі 25 років української Незалежності Російська Федерація, під закликання «не можна різати по живому», не втомлювалася пропонувати колишнім союзним республікам все нові інтеграційні ініціативи (СНД, ЕврАзЕС, Митний союз), під оболонкою яких завжди було помітне прагнення Москви забезпечити свій контроль насамперед над Україною.

Відчуваючи реальну загрозу від диверсифікації Україною економічних зв'язків, РФ намагалася блокувати її вступ до Світової організації торгівлі. Хоча гальмування економічних реформ не дозволило Україні належним чином скористатися перевагами членства в СОТ, справжній виклик для себе Росія уклала у підготовці Угоди про асоціацію України з ЄС, яка фактично являє собою конкретний план здійснення ринкової реформ в Україні, а отже, позбавлення економічного шантажу з боку Кремля.

Не досягнувши успіху в економічному та енергетичному упокоєнні України та використавши інструменти тиску на її колишнє керівництво, Москва опинилася перед реаліями Євромайдану і вдалася до використання свого ос-

тання «аргументу» у відносинах з Україною — військової агресії.

Жорсткі наслідки «м'якої сили». У відповідь на брутальне порушення післявоєнної системи європейської безпеки, Захід застосував «м'яку силу», основою якої стали економічні санкції щодо Москви. Під впливом цих санкцій, а також у результаті істотного падіння цін на нафту, яке відбувається не без впливу нафтовидобувних компаній США, в Росії значно погіршилися показники економічного розвитку та почалася рецесія. За даними МВФ, порівняно із 2013 р. у РФ спостерігається 49-відсоткове скорочення ВВП у доларовому обчисленні. Водночас, агресією проти України зруйновано довіру до політичного та економічного глуму Кремля, а отже, до стабільності та інвестиційної привабливості Росії.

Виправдовуючи анексію Криму та військове втручання на Донбасі, керівництво РФ намагається приховати зв'язок між кризою в економіці країни і санкціями Заходу. Цим прагненням мимоволі відповідають висновки деяких українських політиків та експертів щодо пасивності Заходу і неефективності запроваджених ним санкцій. Вдаючи, що санкції не досягають мети, Кремль сподівається на їх скасування. Водночас наочними проявами дієвості санкцій Заходу стали загострення проблем Росії у фінансово-кредитній сфері, припинення продажу їй технологій, критично необхідних для підтримання та зростання видобутку здешевілих енергоносіїв у складних кліматичних та гірничо-геологічних умовах, а також обладнання та технологій подвійного використання. Зокрема, конкретним прикладом втраченої Москвою вигоди в авіабудуванні стала неможливість продажу за кордон представленої на авіашоу у Фарнборо у липні цього року літака МС-21. Згідно з доповіддю Московського центру Карнегі, санкції Євросоюзу та США «стали нічним кошмаром розробників проекту МС-21», оскільки у цього проекту понад 20 іноземних партнерів. За твердженням авторів опублікованої у жовтні 2015 р. доповіді НАТО, російська електронна промисловість імпортує 25—30 відсотків комплектуючих.

У таких умовах Кремлем вживаються високозатратні зусилля з метою імпортозаміщення та навіть певної автаркії деяких галузей виробництва. Проте в умовах глобалізації такі спроби є ще менш переконалими, ніж у часи СРСР, який безуспішно намагався позбавитися зовнішньої залежності, маючи у своєму розпорядженні багатогранний масштабний, порівняно досконалий та менш залежний від Заходу ресурсно-технологічний потенціал.

На сьогодні колишній лідер в освоєнні космосу, який першим запустив штучний супутник та пілотований корабель, реєструє патентів менше, ніж Ісландія, а рівень цитування наукових публікацій РФ нижчий за фінський. Все це означає, що Москва стає більш вразливою щодо зовнішнього впливу саме методом «м'якої сили».

Слід зазначити, що економічна криза в РФ фактично є не лише результатом санкцій, а й платою за активізацію всієї імперської політики Кремля, здійснюваної протягом останнього десятиріччя, тісно пов'язаною із швидким нарощуванням військових витрат та, врешті-решт, застосуванням збройних сил в Україні.

Причому витрати Кремля на «упокорення» України зростають не лише за рахунок їх нарощування безпосередньо на українському напрямку, де вздовж кордону будється нова військова інфраструктура. Одночасно відбувається збільшення збройної присутності РФ та її наполеглива демонстрація по всій Балто-Чорноморській лінії розмежування між нею та НАТО. Складається враження, що властиві ментальності керівництва РФ «манія величчя й комплекс меншовартості в одному флаконі» затьмарили його історичну пам'ять в частині згубних наслідків для долі колишнього СРСР гонки озброєнь періоду «холодної війни». До того ж РФ фактично вже вступила в подібну гонку з Китаєм, який швидко наздоганяє свого візаві по спільному 4200-кілометровому кордону — у галузі викликів, ВМФ та бронетехніки, економічно та політично витискаючи Москву із Центральної Азії та особливо вражаюче перевершуючи її у демографічному потенціалі на Далекому Сході.

Передумови зовнішньоекономічної суб'єктності України. В умовах триваючого економічного виснаження РФ для Києва важливо змоделювати перспективи впливу економічної ситуації в Росії на стратегію і тактику Кремля щодо України. Водночас належить визначити шляхи мінімізації економічної залежності від РФ, а також ймовірність та умови побудови рівноправних україно-російських економічних відносин, в тому числі з огляду на конкуренцію двох країн в аграрній сфері, IT-технологіях, металургії, виробництві озброєння тощо.

Досвід СРСР засвідчив, що до пріоритетів держави, спадкоємцем якої вважає себе РФ, належала не ефективність та соціальна спрямованість економіки, а масштаби та дієвість «полюсу» її впливу у зовнішньому просторі. Сучасна ж Росія, навіть посідаючи 6-те місце у світі за розміром ВВП та 44-те — при його обчис-

ленні на душу населення, здатна з використанням методів, властивих тоталітарним режимам, сконцентрувати ресурси на реалізації стратегії упокорення України.

За відсутності демократичних механізмів зміни влади в Кремлі навряд чи можна очікувати на допуск до прийняття ним стратегічних рішень економістів-прагматиків, на що сподівалися деякі російські та західні експерти, аналізуючи зміст дискусій під час XIX Петербурзького економічного форуму, та після призначення О. Кудріна радником президента РФ.

Відтіснивши від влади скомпрометований клан партійних функціонерів, які керували СРСР — Росією від часів І. Сталіна до завершення президентства Б. Єльцина, керівництво російських силових структур фактично реалізувало давній сценарій «контролю спецслужб над країною», у прагненні до чого свого часу звинувачували колишнього міністра внутрішніх справ СРСР Л. Берію. Вперше з часів «Верховного правителя Росії» адмірала О. Колчака при владі в цій країні опинився професійний військовослужбовець, який навряд чи відмовиться від свого статусу добровільно.

У таких умовах Україна власними Збройними Силами та за підтримки західних союзників змусила Кремль змінити тактику щодо себе та зупинити одіозний проект «Новоросія». Водночас малоімовірно методами зовнішнього впливу змінити стратегію країни, керівництво якої традиційно сповідує принципи — «мета виправдовує засоби» та «переможців не судять», а більшість населення їм при цьому аплодують.

З другого боку, разом із союзниками реально зробити недосажною для РФ саму можливість відновлення контролю над Україною, розкривши над нею парасольку НАТО та ЄС, подібно до того, як це сталося із колишніми російськими Польшею та країнами Балтії.

Під час аналізу шляхів економічного спротиву Києва російській експансії та на тлі падіння частки імпорту з РФ у загальному імпорті до 10 відсотків привертають увагу рекомендації деяких вітчизняних експертів щодо повної відмови України від російського імпорту. Показовим прикладом сумнівності таких висновків є потреба в ядерному паливі для технологічно залежної від російського постачальника вітчизняної атомної енергетики.

Хоча перехід на західне паливо розпочинався ще у 1990-ті роки, з низки об'єктивних та суб'єктив-

них причин, він відбувається надто повільно. Вітчизняні реактори радянсько-російського виробництва поки що лише на 5 відсотків можуть задовольнити свої потреби продукцією західної компанії «Вестінгауз».

Разом із тим, з метою уникнення економічного та енергетичного шантажу з боку Москви, Київ має прагнути до спілкування із нею з позиції економічної спроможності, здійснивши глибокі економічні реформи та мінімізувавши імпорتنу залежність від РФ, яка, до того ж, базується на радянських — переважно застарілих — технологіях. Мінімізація «інфікованих корупцією» україно-російських економічних зв'язків реальна тільки у результаті досягнення українськими виробниками здатності перемогти в умовах справедливої конкуренції, яку не можна підміняти підкупом посадових осіб.

Фактично йдеться про здобуття Україною не лише зовнішньополітичної, а й зовнішньоекономічної суб'єктності — про жорстке обмеження частки критичного імпорту з Росії за рахунок власного виробництва та таку диверсифікацію економічних зв'язків, яка не дозволила би тиснути на Україну.

Слід підкреслити, що з огляду на нинішню ситуацію та історичний досвід, розбудова економічних та будь-яких інших рівноправних відносин з РФ можлива виключно за наявності в Україні потужних і впливових союзників серед демократичних держав. По мірі завершення економічних та політичних реформ зростатимуть можливості диверсифікації Києвом своїх зовнішньоекономічних зв'язків та посилюватиметься підтримка Заходом демократії в Україні. Поряд із протидією агресивній політиці Росії це здатне, врешті-решт, привести до набуття Києвом членства у Північно-Атлантичному Альянсі та Європейському Союзу. За цих умов, Москва змушена буде змінити свою імперську парадигму, відмовившись від одвічної «спокуси» України і «мрій» про домінування в Європі та Євразії.

Зважаючи на відомий вислів В. Леніна відносно того, що економіка є концентрованим втіленням політики, зміна зовнішньої стратегії РФ сприятиме підвищенню рівня довіри до її керівництва за кордоном, а отже, вирішенню складних економічних та політичних проблем, які стоять перед цією країною.

Євген БЕРШЕДА, член-кореспондент НАН України, Надзвичайний і Повноважений Посол України.

Про виплати для переселенців

ЮРИДИЧНА КОНСУЛЬТАЦІЯ

Правила отримання соціальних виплат для внутрішніх переселенців продовжують зазнавати змін. Пов'язані вони з постановою уряду №167, відповідно до якої призначення та продовження виплати пенсій (щомісячного довічного грошового утримання), довічних державних стипендій, усіх видів соціальної допомоги та компенсацій, матеріального забезпечення, надання соціальних послуг за рахунок коштів державного бюджету та фондів загальнообов'язкового дер-

жавного соціального страхування внутрішньо переміщеним особам з першого липня 2016 здійснюється через мережу установ ПАТ «Державний ощадний банк України».

Тим особам, які не встигли до першого липня відкрити рахунок в АТ «Ощадбанк», нарахування призначених виплат, в тому числі пенсій, призупиняються.

Отже, особи, які не встигли відкрити рахунок, мають звернутись до найближчого відділення АТ «Ощадбанк», а пенсіонери

— додатково до відповідного управління Пенсійного фонду України із заявами про зміну способу виплати.

Нові пенсійні посвідчення

З першого серпня 2016 року здійснюється виготовлення платіжних карт Ощадбанку, які одночасно будуть пенсійними посвідченнями. Якщо особа отримує таку картку, то пенсійне посвідчення загальноновстановленого зразка їй не видаватиметься.

Для переходу на обслуговування в АТ «Ощадбанк» внутрішньо перемі-

щеної особі необхідно подати такі документи:

- паспорт;
- довідку про присвоєння ідентифікаційного номера;
- довідку про взяття на облік особи, яка переміщується;
- пенсійне посвідчення/довідку про отримання пенсії.

Для виготовлення пенсійного посвідчення необхідно звернутися до управління Пенсійного фонду України, заповнити заяву встановленого зразка особисто або через законного представника та надати:

- паспорт;
- реєстраційний номер облікової картки платника податків;
- довідку внутрішньо-переміщеної особи;
- надруковане кольорове фото власника електронного пенсійного посвідчення розміром 30 мм х 40 мм, (обличчя повинно становити 70—80% фотокартки).

Отримати готове посвідчення пенсіонер зможе приблизно через 30 днів з моменту звернення до відділення АТ «Ощадбанк».

Строк дії карток, які одночасно є пенсійним посвідченням, встановлюється до трьох років за умови проходження фізичної ідентифікації клієнта в установах Публічного акціонерного товариства «Дер-

жавний ощадний банк України» перші два рази кожні шість місяців, у подальшому — кожні 12 місяців. Після завершення строку дії картки вона перевипускається за рахунок АТ «Ощадбанк».

За відсутності проходження фізичної ідентифікації одержувачів пенсій АТ «Ощадбанк» зупиняє видаткові операції за поточним рахунком до моменту звернення клієнта.

Відкриття рахунків та обслуговування діючих рахунків, відкритих для внутрішньо переміщених осіб для отримання адресної грошової допомоги та пенсії, здійснюватиметься за окремим Тарифним пакетом «Східний».

Наталія ТИТАРЕНКО.

Шлях в болото

Вийшовши з душової, дружина поскаржилася:
— Вода в нас почала тхнути болотом.

Справді, струмись води з крана сильно віддає болотною гниллю. Мабуть, водогінна мережа не забезпечує належне очищення. А втім, тухлим ароматом трясовини в Донецьку просякнута не лише вода, а й усе життя. Та й як інакше може бути, якщо правителі «ДНР» за прикладом пріснопам'ятних більшовиків узяли курс на відродження давно згнилих радянських порядків під гаслами волі, справедливості й демократії. Отут вони повторюють лєнінців, які, захопивши владу, обіцяли волю, рівність і братерство, землю — селянам, фабрики — робітникам. А в підсумку і ті, й інші одержали шиш та кумиш. Ну а воля й демократія, як відомо, закінчилися тиранією, пєчорськими та колимськими концтаборами.

У це болото, з якого 25 років тому ми абияк видерлися, ватажки «ДНР» тягнуть людей, обіцяючи побудувати таке життя, якому заздритиме вся Європа. До концтаборів, щоправда, поки що не дійшло, але більшовицька хватка очевидна: закрито всі неугодні газети й українські телеканали, оголошено, що до майбутніх виборів будуть допущені лише ті партії, які беззаперечно підтримують «ДНР», а таких у природі немає. Усяке інакомислення присікається в зародку, для остраху запроваджено військові суди й смертну кару.

В економіці повний розвал. Майже з перших днів правителі «ДНР» почали віджимати (захоплювати) власність: автотомашини, офіси, магазини, ринки, називаючи це націоналізацією. Як наслідок, промислове виробництво наблизилося до нуля, обсяг роздрібної торгівлі скоротився наполовину, але це владу особливо не бентежить: у торгівлі обертається готівка, яка їй дуже потрібна. Хочуть забрати у бізнесу промислові підприємства, але от невдача — вони практично всі не працюють. Щоб їх запустити, потрібні великі капітали, а де їх узяти? На зовнішні інвестиції розраховувати не доводиться, оскільки «ДНР» ніким не визнана й юридично не існує. Жоден розсудливий, навіть російський, підприємець не вкладе в «ДНР» жодного долара. На держкишеню північного сусіда розраховувати

теж нема чого. Якщо Росія, крім зброї й боєприпасів, витрачається на гуманітарні конвої, тоннами (!) дарує школам свої підручники, безплатно постачає в «ДНР» природний газ, це не значить, що так буде вічно. Та й не треба забувати, що безплатного сиру не буває, за всі сьогоднішні подачки доведеться дорого платити.

Взагалі-то, ні за які милостині не прожити, вони лише глибше засмоктують у болото кризи створену кремлівськими діями «республіку». На цю тему вже народився анекдот. Запитують: чи може вижити «ДНР»? Відповідь: може, тільки от людей шкода.

Максим КУЛЕБЯКО.

Донецьк.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Незважаючи на весь жах, що відбувається, намагатимемося залишитися людьми

РОСІЙСЬКИЙ СОЛДАТЕ, КИДАЙ РУШНИЦЮ, ІДИ ДОДОМУ

«Я часто думаю: чи людина Путін взагалі? Чи залізна мерзла статуя? Думаю й не знаходжу відповіді, що людина». Ці вічно актуальні слова написала багато років тому смілива Ганна Політковська. Учора російській правозахисниці та письменниці, убитій в Москві за правду, виповнилося 6 58 років. Її пророчі цитати й точні характеристики кремлівської влади і «політики дружби» актуальні як ніколи. Тільки тепер уже увесь світ ненавидить путіна за його «нескінченну війну», «нескінченну неправду», за «презирство найкращих, які не хочуть бути молодшим братом». Але навіть такий нікчема, котрий намагається запудлати увесь світ у своїх «духовних скріпах», не розстріляє майбутнє двох країн. У якому ми не вороги.

Олена ХАРТВІГ —

Elena Hartwig

(Москва, бізнесвумен):

— Те, що коїть останніми роками російська влада, більше схоже на остаточний занепад Римської імперії, коли моральне розкладання еліт вилилося в те, що імператор зробив сенатором свого коня і сказав, що той розумніший за багатьох сановників. Абсолютна деградація, непрофесіоналізм російської владної еліти призвели до того, що у всіх сферах — економіці, промисловості, соціальній сфері й особливо на рівні геополітики — Росія нині опущена нижче плінтуса. Від Росії відвернулися провідні світові економічні держави, навіть те німецьке потужне лобі, що впродовж всіх 2000-х підтримувало нас, вирішило зрештою, що репутація дорожче грошей, й обрало в цьому разі нейтралітет. Усе це необхідно враховувати для того, щоб правильно оцінювати те, що відбувається в російсько-українських відносинах.

На жаль, в Росії основна частина населення отримує інформацію з телебачення, так званого зомбоящика, де подача інформації абсолютно необ'єктивна. Тому ми повинні розуміти одну важливу річ. Як казав Йозеф Геббельс: «Дайте мені засоби масової інформації і я з будь-якого народу зроблю стадо свиней». Необхідно ретельно фільтрувати й перевіряти ще раз усе те, що вам підноситься через ЗМІ. Нині часи важкі. Важкі для обох країн — і Росії, і України. Однак помилково намагатися винити у всіх бідах одне одного й тим самим ще більше поглиблювати ту прірву, що нині створена між нашими народами бездумними діями влади, особливо з боку Росії. І подвійно помилково змішувати дії влади з діями звичайних громадян. До цього я закликаю і громадян Росії, і громадян України.

Не звертайте уваги на ті ангажовані псевдорейтинги, що показують 86 відсотків підтримки росіянами дій нинішньої влади. Як ми всі зрозуміли з минулих виборів, у Росії своя математика, де відсотків не 100, а щонайменше 146. І якщо виходити із цих цифр, то підтримка влади вже набагато нижча. А насправді підтримка влади росіянами зовсім невисока. Нині в Росії сильний бюджетний дефіцит, перестали індексуватися зарплати й пенсії, у молодих пенсія взагалі забирається державою, скасовано пільги, зменшено допомоги тощо. Тож у багатьох уже відкриваються очі на те, що відбувається.

Якщо ще раз провести паралель з історичним минулим епохи Римської імперії, то відомо, що влада одразу розгубила всю свою підтримку, тільки-но в Римі настав голод. У Росії ще не голод, але часи вже важкі, люди це бачать, люди це розуміють, люди повільно, але прозирають.

Що ж стосується ставлення росіян до українців, то так, у російському суспільстві присутні агресивні ватники, які, бризкаючи слиною, волають про свою ненависть. Такі і в Україні є. Та й

Антивоснні пікети в Санкт-Петербурзі.

у будь-якому іншому суспільстві це, як правило, неписьменні, малоосвічені люди, саме глядачі тих-таки ЗМІ, про які ми говорили вище. Але їх зовсім не більшість. І вони боязкуваті. Тільки-но зрозуміють, що влада втрачає свої позиції, одразу переметнуться на інший бік.

А для більшості мислячих людей Україна досі асоціюється з теплими спогадами з дитинства, юності, в когось із дорослого життя. Українці дуже гостинний народ, зі своєю самобутньою культурою. А вже з українською горілкою й салом ніщо не зрівняється в цьому світі. А ще всім відомі українські умільці — гончарі, теслі, ковалі, пекарі тощо. Вищим пілотажем вважається запросити зробити ремонт працівників з України. Та багато що відомо, але це вже тема іншого аналізу.

Давайте ж пам'ятати, що в наших народів велике минуле, ми багато століть ішли рука в руку, підтримуючи одне одного. Давайте вірити, що в наших країн є майбутнє, в якому ми не вороги, але друзі, і давайте намагатися створити його вже тепер. Давайте, незважаючи на весь жах, що відбувається, постараємося залишитися людьми, тому що будь-яка, і найгниліша, влада все-таки має свій кінець.

Юрій ІЛЬІН (Воронеж, службовець):

— Під час екскурсійних поїздок Західною Україною, а їх було дві — до Львова і Почаєва, майже в кожному селі я бачив пам'ятники у вигляді березових хрестів. Екскурсовод сказала, що це пам'ятники українським січовим стрільцям (УСС), тобто тим молодим українцям, які служили в австро-угорській армії й воювали проти Антанти в роки Першої світової війни (1914—1918). Ці молоді хлопці були підданими Віденської монархії й сподівалися, що після війни Габсбурги дадуть українцям автономію. У деяких селах

установлено не тільки березові хрести, а й справжнісінькі пам'ятники, як нашим солдатам Великої Вітчизняної. Тільки кам'яні солдати в них в австрійських строях. І замість автоматів ППШ — австрійські карабіни. У деяких селах поруч із хрестами майорять прапори Галичини.

Мені це дуже сподобалося, тому що мій прадід воював на фронті Першої світової, взимку 1914—1915 років зупиняв німців під Гродно, де отримав поранення, обморозився й залишився калікою. Навіть пенсії за радянської влади не мав, тому що воював на «імперіалістичній війні». Мені й квітів покласти нікуди в його пам'ять, крім могили в селі. А тут такі пам'ятники в кож-

ному селі! Ми навіть пам'ять Великої Вітчизняної війни зрадили й продали в 90-ті роки. А українці пам'ятають навіть тих, хто був призваний в армію ще в 1914 році!

І після цього ми будемо ще вчити українців, що таке добре і що таке погано.

А сьогоднішнім українцям хотілося б сказати, щоб вони сподівалися тільки на себе, цінували свободу й залишалися людьми.

Дмитро КІПІАНІ (Москва, журналіст, учасник п'ятої колони):

— В Україні немає конфлікту. Є підла, нишком, інтервенція. З використанням наперед непридатного засобу — плебсу, алкашні, наркоманів, побутового криміналу. І є, як підсумок, особливо тяжкий злочин проти України й людства загалом. Путіну і Ко при цьому дуже пощастить, якщо вони відповідатимуть за скоєне в «Гаазькому форматі» — можуть і не встигнути. Адже скажених собак можна, звичайно, випустити, але не можна контролювати. А вже народу Росії, який майже поголовно винний у тому, що відбувається, — точно не пощастить. Усе це вже повертається в Росію. І це — лише початок. «Ідеальний шторм» попереду...

Україно, із Днем Незалежності! Ви змогли вирватися з «чорної діри» рашизму. Ви зробили неможливе! Слава Україні! Героям Слава!

Вибачте нас, українці! Не тепер. Коли-небудь...

Інна СЕРГІЙВНА (Москва, блогер, психолог):

— Мій український дідусь Онисим Адамович у Києві з Голдою Меїр рвав сто років тому матрицю руками так, що сиві

батьки проливали валокордин і охали, розуміючи, що росте трикстер, здатний робити саме так, як вимагає його гостре почуття справедливості. Батько Голди Мойше-Іцхок Мабович і мама Блюма Мабович сміялися і з розумінням кивали. Дід вимахав наймогутнішим богатирем, богатирем, який за свою землю рвав на шматки і ніколи нічого на землі не боявся... У німецькому полоні він посилав тих, хто полонив, на статевий орган і заливисто іржав, посянюючи дурня на пальцях, що вмєрти за рідну землю не страшно, а почесно, що становлення духу стається через серйозні труднощі в цій галактиці з цікавими правилами росту...

У моєму матричному сприйнятті моя Україна — це мій український дід — потужна, фантастична, спроможна всім ворогам надавати по пиці, найсильніша та найунікальніша в своїй багатогранній первозданній красі, щедра та багата, яка дарує світло й добро. Це країна сонця й усмішок, країна дистильованого щастя й радості. Мені байдуже, хто з політиків, одягнувши вишиванку, на камеру цілує прапор і співає гімн, картинно втираючи сльозинку для цільової аудиторії. Мені не цікавий жоден політик у світі, я люблю не квадратно-гніздових, а справжніх людей, без масок, без піджаків. Людей — складних, спірних, чесних, широкоформатних, яскравих, живих.

Україна — моє серце, це чарівне місце, де власти в доброту й просвітління можна вже в аеропорту. Ламентації пропагандонів про те, що, мовляв, криза лютує в Україні й пожирає добрі починання, можна утилізувати разом з неприйнятними нудними глашатаями, а будь-яка країна, що надумала занести кістляву долону над цією охоронюваною деміургами територією, буде похована під уламками власної дурості, розплавлене олово пробудженої люті, знаєте, боляче пропалює маківку тим, хто посіяв вітер.

За ці кілька років я побачила народження нової касты переможців. Хоча б які декорації виставляла доля, ці хлопці починають і виграють. Гарні до запаморочення, цілком космічно прекрасні, унікальні, світлі та яскраві, вони освітлюють дорогу народженим уже поза токсичного кондового совка, що завалився, і в них усе вийде, тому що в переможців не буває інакше... З Днем Незалежності, улюблена Україна!

Підготувала

Наталія ЯРЕМЕНКО.

Фото Олени-Єлизавети ШАДЧЕНСВОЙ.

У Глухові урочисто відкрили новий міськрайонний суд. У старому служителі Феміди мали одну залу для проведення засідань на всіх, тож дуже часто слухання справ проходили просто в кабінетах суддів. Тепер кожен із восьми суддів має свою залу та свою дорадчу кімнату, повідомляє наш сумський власкор Володимир Чернов

Два новенькі трисекційні трамваї «Електрон» днями доправили у трамвайне депо №1 у Львові. Як повідомив головний інженер ЛКП «Львівелектротранс» Володимир Ковалів, машини після тестування введуть у експлуатацію, інформує наш власкор Христина Горобець

Вшанували невідомих бійців

На Кушугумському кладовищі Запоріжжя відбулася поминальна церемонія, присвячена загиблим під Іловайськом воїнам.

Нагадаємо, що саме тут поховали 118 бійців, тіла яких було вивезено після боїв під згаданим залізничним вузлом на Донеччині. 39 ідентифіковані і перепоховані на батьківщині — у Волинській, Дніпропетровській, Київській, Кіровоградській та Херсонській областях. Могили трьох бійців, за бажанням їхніх родичів, залишили на Кушугум-

ському кладовищі. Тут сьогодні майже 80 впорядкованих надгробків невідомих Героїв. На церемонії були присутні учасники бойових дій на Донбасі, духовенство, представники обласного військового комісаріату та громадськості. Поіменно були названі запоріжці, які загинули саме під Іловайськом. Від солдата і до майора: Ми-

хайло Васін, Іван Габчак, Андрій Гладков, Віталій Ільїн, Артем Калиберда, Іван Клевчук, Роман Кравцов, Дмитро Лобов, Максим Прокуратов, Артем Ревуцький, Дмитро Севостьянов, Олексій Сергєєв, Роман Соловйов, Павло Ушаков, Микола Шумейко. Їхню пам'ять учасники церемонії вшанували хвилиною мовчання. До могил невідомих Героїв були покладені квіти.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запоріжжя.

Імена загиблих захисників не забудуть

На початку вересня у Дніпрі та Кривому Розі презентують перший том «Книги пам'яті», присвяченої полеглим військовослужбовцям ЗСУ.

Видали книгу за ініціативою Міноборони, над її упорядкуванням працювали співробітники Національного військово-історичного музею та волонтери сайту «Книга пам'яті полеглих за Україну». До першого тому ввійшли історії уродженців шести областей, зокрема, і 346 мешканців Дніпропетровщини.

За словами радника голови ОДА Ольги Горб, 8 вересня видання презентують у Дніпрі у стінах облдержадміністрації, а наступного дня — у Кривому Розі, адже значна кількість тих, хто загинув за незалежність нашої держави, — мешканці цього міста та Криворізького району.

На заході будуть рідні загиблих, також запрошують усіх охочих (за попе-

редньої реєстрації). «Презентація різних видань уже стала у ОДА традицією. Ця тема — важка, але важлива», — зазначила радник голови облдержадміністрації.

За словами Ольги Горб, із початку АТО на захист Батьківщини стали понад 25 тисяч жителів Дніпропетровщини, півтисячі загинули на сході України.

Галина НЕРЕТІНА.
Дніпропетровська область.

Фото сайту
Міністерства оборони.

«Кіт Гаватовича» прогуляється парком

У Львові в Парку культури 3—4 вересня відбуватиметься театральний фестиваль просто неба «Кіт Гаватовича».

Як зазначають організатори, у рамках практичної частини заходу відбудуться тренінги із пластики від засновників безсловесного театру із Харкова «Прекрасні квіти» та майстер-клас роботи з голосом від співачки і педагога Наталки Поло-

винки. До показових належатимуть дійства від театрів-учасників. Лекції від Ірми Вітовської, Олега Стефана та інших і обговорення від Першої сцени сучасної драматургії «Драма. UA» оформлять освітню частину заходу.

Найбільший у світі скульптурний портрет Івана Франка

Скульптори зі всієї України вирізали обличчя Каменяра до його 160-річчя. Складався портрет із шести частин, кожна — заввишки чотири метри.

Дванадцять українських скульпторів упродовж кількох місяців вирізали та склеювали елементи, які врешті-решт перетворилися на портрет письменника вагою 600 кілограмів. Зробили його з пінополістиролу. Раніше портрет Івана Франка та львівська опера розмішувалися поруч лише на 20-гривневій купюрі. Тепер вони справжні сусіди: для огляду рекордну скульптуру розмістили біля театру. Пізніше вона переїде у рідне село Каменяра — Нагуєвичі.

Фото
Євгена КРАВСА.

Священики теж фронтовики

Створено громадську організацію «Військові капелани Волині». До неї увійшли священики Волинської єпархії УПЦ Київського патріархату, які несуть або несли послух капеланів у Збройних Силах та інших військових формуваннях України в зоні АТО. Громадську організацію, яка утворена з благословення митрополита Луцького і Волинського УПЦ КП Михайла, очолив протоієрей Михайло Бучак. Почесним головою ГО «Військові капелани Волині» обрали керівника Волинської єпархії УПЦ КП митрополита Луцького і Волинського Михайла.

Днями відбулися урочисті збори новоствореної організації. Розпочалися вони із короткого молебню та освячення прапора ГО у Свято-Троїцькому кафедральному соборі Луцька. Богослужіння звершив митрополит Луцький і Волинський Михайл.

Головним завданням капеланів є духовна опіка над нашими військовими, які нині захищають Україну, і над мирними мешканцями, які там живуть, їх підтримка. Я закликаю на вас Боже благословення, нехай Господь допомагає вам, — сказав, звертаю-

чись до присутніх, митрополит Михайл.

— Співка координуватиме дії військових капеланів, упорядковуватиме ротацію священиків, які несуть цей послух у війську, — зауважив голова ГО «Військові капелани Волині» Михайло Бучак.

Максим СОЛОНЕНКО.
Волинська область.

На знімку: голова ГО «Військові капелани Волині» протоієрей Михайло Бучак та митрополит Луцький і Волинський Михайл біля щойно освяченого прапора.

Фото з інтернет-видання
«Волинська правда».

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Школярі їздитимуть безплатно

Із початком нового навчального року за розпорядженням міського голови Михайла Сіماشкевича всі школярі Кам'янця-Подільського безплатно їздитимуть у комунальному транспорті. Таке правило діятиме з 1 вересня до 31 травня, крім вихідних, протягом дня на всіх чотирьох автобусних маршрутах. Послугу надаватиме КП «Комунтранссервіс». За інформацією міського управління освіти і науки, пільгою зможуть скористатись майже 9,6 тисячі учнів.

Ірина КОЗАК.
Хмельницька область.

Стали волонтерами

У Сумах переселенці з Донбасу створили осередок, щоб допомагати землякам. Волонтерська група діє як підрозділ громадської організації «Калинове гроно». Саме туди звернулася по підтримку Лідія Рожкова, котра прибула до Сум разом із чоловіком-інвалідом та трьома дітьми. Жінка каже, що у сім'ї не було найнеобхіднішого, починаючи від елементарних побутових речей і закінчуючи роботою і житлом. З часом вдалось адаптуватись до нових умов, і тоді

виникла ідея допомагати іншим. Нині Лідія Рожкова розподіляє «гуманітарку» таким же, як сама, переселенцям та надає їм консультативні послуги. Але мріє повернутися разом із сім'єю до Донецька, коли він знову стане українським.

Володимир ЧЕРНОВ.
Сумська область.

ЦИФРА

1 млн. грн. виділили цьогоріч із бюджету Горішніх Плавнів, що на Полтавщині, на заміну застарілих ліжок у міській лікарні. За ці кошти тут придбали 84 медичні і 58 функціональних ліжок із матрацами, а також 9 надліжкових столиків.

Василь НЕЇЖМАК.

Місто матиме велодоріжки

Ініціативу створення велосипедних доріжок на вулицях Кропивницького, що надійшла від прихильників цього екологічного транспорту, підтримали в міськраді. Як повідомив заступник міського голови Олександр Мосін, уже визначено кілька маршру-

тів майбутніх велотрафіків. Чинovníки міськвиконкому навіть проїхалися велосипедами разом із активістами маршрутом, за яким має бути створена перша така доріжка, — від парку Космонавтів до парку Перемоги. А головне управління ЖКГ міськради розпочинає розроблення відповідного проекту.

Петро МЕЛЬНИК.
Кіровоградська область.

Квапся, поспішай — обирай «Кавуновий рай»!

В Одесі на головній алеї парку Перемоги відбувся перший сімейний фестиваль «Кавуновий рай». Головний герой фестивалю — ця солодка й соковита ягода.

Учасники феєрії прийшли на свято в тематичному одязі зелено-червоних кольорів. Для всіх охочих були організовані прикладні майстер-класи від крашів фахівців з кавун-карвінгу (різьблення по кавунах), конкурси й естафети, у яких кавуни виступали основним інвентарем та інструментом. Одесити й гості міста із задоволенням грали в кавуновий боулінг, баскетбол, долали кавуновий лабіринт і багато іншого.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеса.

Бичок проти забудови

Під час засідання Голосіївського суду міста Києва відбувся перформанс. Активісти у театралізованій акції показали, як судді, чиновники і забудовники знищують природу. Захід присвячено конфлікту навколо урочища Бичок, яке входить до Голосіївського національного природного парку, де ТОВ «Авеста-Буд» 2010 року нібито неправомірно отримало в оренду в Київської міськради 2,5 га цих земель для зведення офісних комплексів і заправки.

Фото
Сергія КОВАЛЬЧУКА.
Більше фото тут — www.golos.com.ua

Пустир перетворили на зону відпочинку

У Миргороді, що на Полтавщині, з'явилася ще одна оаза для відпочинку місцевих мешканців. Останні створили її власними руками у мікрорайоні Промисловий поблизу перехрестя вулиць Хорольської та Петрівської. Раніше тут був занедбаний пустир. Тож ще навесні небайдужі містяни звільнили його від чагарників і взялися за «цивілізоване» озеленення. Згодом встановили футбольні ворота, лавки, пісочницю для дітей. Тепер тут, за словами депутата міськради Михайла Лавицького, планують облаштувати ще й волейбольний майданчик, дитячі гірки, гойдалки тощо.

Василь НЕЙЖМАК.

Полтавська область.

На місці спорткомплексу — елітні квартири

Ще вісім років тому влада Нової Каховки, що на Херсонщині, виділила приватній фірмі третину гектара землі в оренду під зведення критих тенісних кортів, яких тут до того не було взагалі. Та через брак коштів будівництво на вулиці Дружби затягнули, а всі підходи до нього встигли забудувати ще раніше. Та оскільки об'єкт без зручного доступу та місць для паркування вибагливі відвідувачі оминатимуть, орендарі запропонували замість спорткомплексу збудувати на цьому місці чоти-

риповерховий житловий будинок підвищеної комфортності, де паркінг можна зробити й підземним. Інвесторів обіцяють знайти швидко — місце престижне. А готове на три чверті приміщення кортів з бетонних конструкцій власники готові розібрати й перемістити туди, де під'їзди значно зручніші.

Утім, цього разу муніципальна влада таки має пересторогу. Міський голова Володимир Коваленко повідомив кореспонденту «Голосу України», що нову ділянку землі підприємцям

даватимуть тільки під зобов'язання завершити зведення тенісного спорткомплексу протягом наступних п'яти років. Адже любителів великого тенісу в Новій Каховці вистачає. Понад те, місцеві спортшколи готові навіть орендувати комплекс погодинно для тренувань своїх вихованців. А в разі чергового зриву термінів будівництва договір оренди ділянки просто не продовжати.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

Херсонська область.

РЕГІОН: ЗАКАРПАТТЯ

У «Лемківській садибі» доручено навести лад

Нині «Лемківська садиба» вкрай занедбана: солом'яна покрівля протікає, її накрили поліетиленовою плівкою, навколо хати сміття...

Нагадаємо, єдиний в Україні етнографічний музей лемків-українців засновано у 1985 році на селянському обійсті в селі Зарічєво Перечинського району. Тут зібрано унікальні експонати: домотканний одяг, глиняний і дерев'яний посуд, старовинні меблі, предмети по-

бути, якими лемки користувалися в попередні століття й десятиліття. У 1987 році музею присвоєно звання народного, сюди нерідко навідуються гості із сусідніх країн Європи, США й Канади...

Керівник області Геннадій Москаль побував на місці та побачив усе на власні очі (на знімку). «Я був прикро вражений, коли побачив, у якому стані перебуває «Лемківська садиба», — наводить слова голови ОДА його прес-

служба. — Замість того щоб розвивати цей унікальний в Україні об'єкт, його бездіяльністю доводять до руйнування».

Керівнику апарату облдержадміністрації дано доручення провести виїзну нараду в музеї й визначити роботи, які слід виконати. А працівників управління культури, які допустили занедбання «Лемківської садиби», притягнуть до дисциплінарної відповідальності.

Фото прес-служби ОДА.

Реставрують унікальну церкву

Реставрація дерев'яної церкви святої Анни, збудованої ще в 1792 році у селі Буківцєво Великобєрезнянського району, активно триває, щоб завершити все до зими. Кілька останніх десятиліть за церквою не було належного догляду. Тож стругана покрівля порозсихалася, крокви почали гнити, внаслідок чого дах протікає, що загрожуює руйнуванню унікальної споруди. У квітні голова ОДА Геннадій Москаль, повідомляє його прес-служба, під час робочої поїздки на Великобєрезнянщину відвідав Буківцєво, оглянув церкву й доручив почати відновлювальні роботи. А цими вихід-

ними приїхав сюди знову, щоб проконтролювати виконання доручення.

— Станом на сьогодні майстри замінили прогнилі крокви й поставили нові шингли, — каже Г. Москаль. — Нині триває ремонт куполів, які також під загрозою руйнування. Всі деталі роблять ідентичними, не використовують жодних новітніх матеріалів, щоб не спотворити історичну цінність цієї красивої церкви.

Керівництву району дано доручення протягом тижня навести на прилеглий території лад.

Василь НИТКА.

Піймалися на хабарі

АНТИКОРУПЦІЯ

Співробітники Служби безпеки України піймали на хабарництві трьох прокурорів Київської області й затримали їх. Про це повідомляє прес-служба СБУ.

Правоохоронці встановили, що прокурори, діючи у змові, вимагали від представника комерційної структури 30 тис. доларів за зняття арешту з рахунків підприємства. Бізнесмена підозрювали в ухилянні від сплати податків. Співробітники спецслужби затримали трьох фігурантів справи в робочих кабінетах після одержання першої частини хабара в розмірі 15 тис. доларів США.

Досудове слідство триває.

ФОТОФАКТ

У Вінниці створюють мурал, присвячений космонавтиці. Це вже шостий об'єкт вуличного мистецтва, який з'явився на міських будівлях до дня народження Вінниці. Авторами муралу стали художники з Праги Іво Наврат і Збінек Лінгард.

Фото
Олександра ЛАПІНА
(Укрінформ).

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...розпочинається реалізація «Громадського бюджету»

Рівне одним із перших семи міст України розпочинає реалізацію масштабного проєкту з впровадження «Громадського бюджету». Головна перевага такого способу розподілу бюджетних коштів — участь членів громади міста у формуванні переліку заходів, робіт, послуг, які фінансуватимуть зі скарбниці міста. Консультативний орган з представників громадськості, кандидатури яких подають до міської ради до 12 вересня, координуватиме процес функціонування «Громадського бюджету» і відповідатиме за відбір кращих проєктів, які потім буде профінансовано з міського бюджету.

...субсидії не спонукають до економії

За даними ПАТ «Рівнегаз», обсяги споживання природного газу цього року проти відповідного періоду минулого року скоротилися лише у бюджетних установах на 15,1 та підприємствах теплокомуненергії — на 6,5 відсотка. А ось промислові підприємства навпаки збільшили його використання на 5,6 відсотка. Не економило газ і населення: використало його на 10,3 відсотка більше, ніж торік. Зростання обсягів споживання природного газу серед населення працівники «Рівнегазу» пояснюють системою надання субсидій, яка не стимулює споживача економити блакитне паливо. На Рівненщині субсидією на оплату за спожитий природний газ користуються понад 100 тисяч домогосподарств. Значна їх частина не сплачує навіть визначений управліннями соцзахисту обов'язковий платіж. Тобто виникає ситуація, коли ПАТ «Рівнегаз» недоотримує кошти за протранспортований субсидантам газ. А саме за гроші, що надходять товариству від споживачів за транспортування газу, компанія проводить ремонт та обслуговування газових мереж, забезпечує роботу аварійно-диспетчерської служби, придбання необхідного обладнання, матеріалів.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

«У моїх жилах тече українська кров...»

23 серпня сепаратисти «ЛНР» заарештували патріотку України 75-літню мешканку окупованого Луганська Ганну Грушу. Пенсіонерка не раз виходила до пам'ятника Тарасу Шевченку з маленьким жовто-блакитним прапорцем у руках, читала вірші українською мовою, співала наші гімн і сміливо відповідала на нападки окупантів.

У День Державного прапора Президент України Петро Порошенко, говорячи про наших героїв, згадав подвиг Ганни Іванівни, яка 9 березня 2016 року в день народження Кобзаря вийшла з маленьким українським прапором до пам'ятника Шевченку в центрі окупованого Луганська (на знімку). Глава держави подякував сміливій жінці за рішучість, збереження поваги до національних символів і патріотизм. Кажучи це Президент і не підозрював, що вже через кілька годин після цих слів літня луганчанка опиниться в катівнях «ЛНР». Першою про це повідомила колишній керівник Луганської ОДА Ірина Верігіна, написавши в себе на сторінці у Фейсбук: «Російські найманці її заарештували, скрутили руки 75-літній жінці, тільки за те, що вона справжня патріотка України...»

Ранком 23 серпня Ганна Іванівна Груша взяла свій український прапорець, надягла «блакитно-жовте» намисто, купила квіти та прийшла поклонитися до пам'ятника Тарасу Шевченку.

Коли вона почала співати Гімн України, до неї підійшли дві жінки й стали ображати та бити патріотку сумками, розривали її намисто. У цей момент підійшли двоє «міліціонерів», але замість того щоб зупинити жінок, вони потягнули напівживу від побоїв сепаратисток пенсіонерку до автомобіля. Жінка з останніх сил упиралася та пручалася. Але так звані «правоохоронці» тягли її, подрапавши жінці руки, на яких потім утворилися величезні синці.

«Стара, але сильна», — бурчали «міліціонери», тягнучи жінку до машини. А Ганна Іванівна в цей момент кричала на всю площу: «Українку вбивають!»

— У відділенні протримали мене до пізнього вечора — розповідала Ганна Іванівна після свого звільнення журналістові Informator.media. — Я була голод-

на, не давали пити, більше не били, але постійно ображали. Вони мені казали: «Бабка, ти много розговариваешь». Погрожували забрати квартиру й віддати «ополченцям», а мене відправити до психушки.

Але навіть у катівні «міліції» Ганна Іванівна, яка нещодавно перенесла мікроінсульт, читала молитви за Україну і розповідала історію рідної країни своїм співкамерникам і «правоохоронцям».

— Говорила все, що думала, — згадує жінка. — Коли повернулася додому, то весь наступний день лежала, і тільки надвечір вибралася в церкву й молилася за Україну... Я все одно виходитиму на мітинги. У моїх жилах тече українська кров! Я на своїй землі!

— Я вболіваю за все це серцем, — додала луганська патріотка й попросила кореспондента передати привіт усім, хто любить Україну й вірний їй...
* * *

Залізні бабусі війни

Ця історія не поодинокі. Але наші колеги з Informator.media за два роки конфлікту зібрали безліч таких.

П'ять гривень

Розповідь Володимира. Луганськ, червень 2014 року. Майже всі мої проукраїнські друзі до цього моменту вже по-

кинули місто. Залишатися далі було просте небезпечно... Вирішив виїхати і я...

Дуже добре пам'ятаю той день: порожні вулиці, спека, самотності перехожі... Я сиджу на зупинці в центрі міста. Намагаюся додзвонитися другові — на «материк», домовляюся, коли мене зможуть зустріти в Києві... Поруч сидить старенька жінка. Я навіть уваги на неї відразу не звернув. Маленька, худенька, років вісімдесяти, не менше. «Ви в Київ збираєтесь?» — запитує вона мене, щойно я перестав говорити.

Чесно кажучи, серце трохи тьохнуло, вже було зібрався вислуховувати про «хунту» і «укрокаратель», але замість цього... «От, візьміть, — промовляє бабуся та простягає мені п'ять гривень. — Передайте, будь ласка, нашим солдатам у Києві. Хай скоріше до нас приходять, звільнять нас...»

«Так, добре», — тільки й зміг я їй відповісти.

Відтоді я не раз бував на передовій — у наших бійців — як волонтер. І ці п'ять гривень досі у мене в гаманці — як талісман, як нагадування про те, що в Луганську нас із перемогою чекає маленька, худенька бабуся...

Гуманітарка

Розповідь Інни. Луганськ, липень 2015 року.

Хоч як гірко визнати, але якісь миті російська «гуманітарка» для нашої родини стала засобом для виживання. Ні роботи, ні заощаджень, ні можли-

вості виїхати, бо вдома — старі батьки.

Безумовно, ми чудово розуміли: привезли допомогу з «братньої» Росії — чекай нового загострення ситуації. Моя подруга, яка живе неподалік швейної фабрики, не раз розповідала, як на території фабрики з «білих КамАЗів» «зелені чоловічки» вивантажували зелені ящики вчоревидь не із гречкою й макаронами. Але це інша історія...

Отож «гуманітарка»... Я стою в черзі, разом із такими ж, як і я — «вимушеними оставленцями». Уже підходить моя черга. Попереду — дама бальзаківського віку одержала свою порцію крупитушонки-олії-масла. «Ой, спасибі вам, рідні ви наші, — починає вона розсипатися в подяках перед «старшими братами-добродійниками», — щоб ми без вас робили?»...

І в цей самий момент бабуся-божа кульбабка, що стояла між мною та дамою весь цей час, практично не проронивши й слова, спалахує: «Щоб ми робили?! Нормально б жили! Якби не їхня ДОПОМОГА — нічого б ЦЬОГО не було!»

Черга на секунду завмерла в абсолютній тиші. Ніхто не очікував, що знайдеться хтось, хто скаже те, про що всі бояться навіть думати.

І до слова, продукти в них — росіян, як би це делікатніше сказати, — не дуже.

Зупинка на вимогу

Розповідь Ольги. Луганськ, листопад 2015 року.

Усе так швидко відбулося, як у кіно. Зараз намагаюся це «відмотати та відтворити» — знову й знову.

Іду в маршрутку, типовій луганській «газельці». Поруч зі мною — ближче до проходів — сидить жінка похилого віку — скромно, але зі смаком одягнена, вся сива. Звичайно, я її тільки потім розглянула, спочатку навіть уваги не звернула — чи мало бабусь у маршрутках їздити...

На одній із зупинок в «газель» заходить військовий. Високий, гладкий, на боці — бовтається кобура з пістолетом. Явно — не «ополченець», на чолі написано — кадровий російський офіцер. Стає поруч із бабусею. Ідемо далі. Я дивлюся у вікно...

Раптом відчуваю, що щось відбувається: усі навколо рапто-

во замовкли, лише шепіт і погляди, спрямовані кудись у мій бік.

Повертаю голову й бачу: жінка похилого віку, яка сидить зі мною поруч, витягла пістолет із кобури (від нього така немов пружинка чорна тягнулася) і спрямувала на військового... А той навіть і не помітив. Продовжує дивитися у вікно...

Можливо, він теж почув цей шепіт й побачив ці перелякані погляди... «Женщина! — завопил он. — Что вы делаете! Вы с ума сошли?! Отдайте пистолет!...»

«А чому ти тут — у нашому місті — зі своєю зброєю їдиш? Забирайся звідси, їдь у свою країну», — випалила бабуся.

Вояка вирвав пістолет, попросив водія зупинити й відразу вискочив із маршрутки.

«Я їх ненавиджу, всіх ненавиджу, — сказала бабуся, повернувшись до мене. — Якби я знала як — я б вистрілила, мені вже втрачати нічого... Набридло вже їм боятися...»

Мені теж набридло боятися... Але єдине, що я можу — це прокручувати у голові цю картину, раз за разом.

Ти тут нікому не потрібний!

Розповідь Андрія. Луганськ, квітень 2016 року

Стою на зупинці. На лавочці сидить бабуся. Тут підходить солдат, із тих, яких «у нас немає», і стає поруч із нею. Буквально відразу бабуся каже йому: «Геть звідси!»

Я спочатку подумав, що він їй заважає на дорогу дивитися — виглядати потрібний автобус, аж ні...

«Іди звідси! — ще наполегливіше повторила бабуся. — Ти тут нікому не потрібний!»

«Что вы такое мелете, женщина! — спробував огризатися солдат. — Я вас здесь защищаю, а вы...»

«Защищаєш?! Від кого ти мене захищаєш?! Я бачу, що ти росіянин. Я сама — росіянка, але це моя батьківщина! І я їй вдячна — цій землі! А ти — загарбник! Тож забирайся додому!»

І він пішов. Принаймні — із зупинки.

Я теж пішов. Тому що мені стало соромно — вона змогла це зробити, а я ні...

Підготував
Влад СЕМЕНЧУК.
Фото надане автором.

Військові прокурори передали ліки для поранених

Нещодавно Військово-медичний клінічний центр Західного регіону отримав медичні препарати для поранених захисників України, які перебувають на лікуванні. Допомогу надали військові прокурори Західного регіону України та Львівського гарнізону. Як зазначив військовий прокурор, полковник юстиції Олег Сенюк, правоохоронці передали до медзакладу розчин для інфузій, суспензію для внутрішнього застосування та мазь від інфікованих опіків. «Спершу ми зв'язалися із військовим шпиталем, що рятує життя наших захисників, і з'ясували, які медикаменти найбільш потрібні сьогодні. Тоді отримали повний список ліків і закупили їх, зібравши на це кошти серед колег. Тема допомоги, зокрема, гуманітарної, волонтерської завжди актуальна. Звичайно, у цій справі ми робимо тільки перші кроки, але, як то кажуть, все починається з малого», — розповів Олег Сенюк.

Христина ГОРОБЕЦЬ.

Львів.
На знімку: працівники Військово-медичного клінічного центру Західного регіону оглядають передані для потреб медзакладу ліки.

Фото надане прес-службою військових прокурорів Західного регіону України.

До суду — справу місцевого сепаратиста

На Закарпатті слідчі облуправління Служби безпеки України завершили досудове розслідування та скерували до суду матеріали стосовно місцевого мешканця, обвинуваченого за посягання на територіальну цілісність і недоторканність України й розпалювання міжнародної ворожнечі.

Уродженець області систематично бере участь у громадських масових заходах. Виступаючи на одному з таких мітингів у березні 2016 року, цей громадянин, повідомили у прес-службі облСБУ, говорив про начебто незаконне приєднання Закарпаття до України, звинувачував українців та органи державної влади у нібито ворожому ставленні до представників корінних народів області та агітував за від'єднання Закарпаття від України.

Цьому чоловікові слідчі оголосили підозру за ч.2 ст.110 (посягання на територіальну цілісність і недоторканність України, поєднане з розпалюванням міжнародної ворожнечі) Кримінального кодексу України. Суд уже арештував його майно. Зловмисникові загрожує від 5 до 10 років ув'язнення. Процесуальне керівництво у кримінальному провадженні здійснює обласна прокуратура.

ФАКТ

З початку року слідчі облуправління СБУ оголосили 8 підозр фігурантам кримінальних проваджень за злочини проти основ національної безпеки. Скеровано до суду матеріали чотирьох кримінальних проваджень для притягнення до відповідальності обвинувачених за дії, що шкодять Україні. Розпочате спеціальне досудове розслідування з метою притягнення до кримінальної відповідальності громадянина, який переховується від правосуддя за злочини проти основ національної безпеки.

Василь НИТКА.

Закарпатська область.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...презентували книгу про подвиг земляків

У Сумах презентували книгу, присвячену пам'яті загиблих земляків. Її повна назва: «Героям слава. Книга пам'яті героїв АТО. Сумська область».

Видання вміщує розповіді про 115 жителів регіону, котрі загинули у 2014—2016 роках на війні. Журналісти, котрі над ним працювали, підкреслюють: робили все для того, щоб масові втрати людей не перетворилися на сумну, але буденну статистику. Вони побували в сім'ях загиблих героїв, поспілкувались із їхніми рідними та близькими.

Книга вийшла тиражем 4 тисячі примірників, кошти на друк виділила Сумська облдержадміністрація. Це вже друге її видання — на жаль, істотно доповнене. Вперше «Книга пам'яті» вийшла в Сумах на першу річницю Майдану, тоді в ній було 48 історій.

Володимир ЧЕРНОВ.
Сумська область.

...гібриду не вдалося сховатися

Під час спільної операції співробітники управління СБУ в Житомирській та Тернопільській областях затримали бойовика «ДНР» із терористичного угруповання «Восток». Він, уродженець Донецчини, у серпні 2014 року добровільно приєднався до НБФ. Пройшовши підготовку, став старшим мінометником артилерійської системи «Нона». Як зазначається в повідомленні прес-групи УСБУ в Житомирській області, слідчими документально підтверджено його участь у мінометних обстрілах позицій сил антитерористичної операції в районі міжнародного аеропорту «Донецьк», поблизу міст Харцизьк, Макіївка та Сніжне. Наприкінці цього річного весни бойовик, зрозумівши, що в «молодій республіці» немає жодних перспектив, та побоюючись за власне життя, повернувся на контрольовану українською владою територію. Він переховувався в кількох областях України. Останнє місце роботи — сторож на підприємстві в одному із сіл Підволочиського району Тернопільщини. Там його й затримали. Йому повідомлено про підозру в скоєнні злочину, передбаченого ч.1 ст.258-3 Кримінального кодексу України.

Оксана ЛУК'ЯНЕНКО.
Житомирська область.

...засудять заочно

Прокуратура Луганської області спрямувала до суду обвинувальні акти у кримінальних провадженнях стосовно голови «центральної виборчої комісії» і «міністра» фінансів «ЛНР». Як було встановлено, голова «ЦВК ЛНР» обіймав посаду в період із травня по вересень 2014 року й брав участь в організації 11 травня 2014-го незаконного референдуму на території області. А «міністр фінансів» входить до керівного складу «ЛНР» і, згідно з обвинуваченням, «організує фінансування, функціонування й діяльність самозваних органів виконавчої влади, забезпечуючи своїми діями стійкість, керованість і тривалість злочинних дій терористичної організації «ЛНР». Враховуючи, що обидва обвинувачувані перебувають на тимчасово окупованій території й продовжують працювати на бойовиків, обвинувальні акти стосовно них прокуратура Луганської області спрямувала до суду для заочного засудження.

Павло ВОРОНЦОВ.
Луганська область.

Меморіал дав назву площі міста

міського парку. А над ними слова: «Слава Україні! Героям Слава!»

Вшанувати пам'ять земляків-героїв прийшли згорьовані матері та батьки, дружини та діти загиблих, волонтери, військовослужбовці Могилів-Подільського прикордонного загону, їхні побратими з підрозділів «Айдар» та «Азов», місцевої «Народної самооборони», «Козацького полку», всеукраїнської громадської організації «Катарсис», іноземні гості у складі делегацій міст-побратимів Шаля (Словаччина) і Каврилья (Італія), керівники обласної влади — голова Вінницької облради Анатолій Олійник та керівник ОДА Валерій Коро-

вій. Вони вручили учасникам АТО та волонтерам державні нагороди і відзнаки органів місцевого самоврядування. Поети місцевої студії зачитали вірші, присвячені кожному із 16 полеглих.

Меморіал Героїв зведено за гроші меценатів і силами громади. Зокрема, коштом родини підприємця депутата Вінницької облради Геннадія Вацака споруджено фонтан завдовжки 40 метрів. Водограй органічно довершує цілісну композицію Площі Героїв.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Фото надано департаментом інформаційної політики Вінницької ОДА.

Меморіал пам'яті Героїв АТО урочисто відкрито у прикордонному місті Могилів-Подільський на Вінниччині (на знімку), а площу, де він розташований, рішенням міськради назвали Площа Героїв.

Шістнадцять могилиць віддали життя за незалежність держави у боротьбі з сепаратистами, підтримуваними російськими бойовиками на Донбасі. Кожного із них міський голова Могилева-Подільського Петро Бровко назвав поіменно у своєму виступі перед громадою. Це прикордонники Олег Глушак, Олександр Дзюбелюк, Володимир Блажко, Віктор Соколовський, Павло Дмитренко, розвідник 128-ї гірсько-піхотної бригади Євген Герасевич, добровольці Андрій Бровінський, Сергій Вознюк, Володимир Коняга, мобілізовані Максим Чорнокнижний, Андрій Крилов, Сергій Керницький, боєць полку «Азов» Владислав Дюсов, нацгвардієць Віктор Долінський, «айдарівці»

Ігор Римар та Сергій Коврига. Наймолодшому з них — Владиславу Дюсову — виповнився лише 21 рік.

Їхні портрети вирізьблені скульпторами з каменю на гранітній стіні, встановленій у центрі міста при вході до

Тактика бойовиків: бий «своїх», щоб звинуватити «чужих»

Продовжують посилюватися обстріли в зоні проведення антитерористичної операції. Причому під вогнем опиняються вже не тільки підрозділи Збройних Сил України. За даними Головного управління розвідки Міністерства оборони (ГУР), зафіксовано зростання кількості навмисних провокаційних обстрілів з передових позицій у власний тил по житлових кварталах мирних мешканців. А провини за це терористи покладають на ЗСУ. На такий крок бойовики йдуть, відчувачи на собі зростаюче невдоволення місцевого населення діями російських окупаційних військ.

Особливий цинізм російських окупантів полягає в тому, що ще минулого тижня так звана адміністрація Донецька поширювала повідомлення про «загрозу» артилерійських обстрілів і наполегливо рекомендувала по-

кинути свої будинки. Але в підсумку залишені власниками приміщення були розграбовані російськими військовими мародерами.

На думку прес-офіцера української сторони спільного центру з контролю і координації

(СЦКК) ОБСЄ Вадима Бакая, промислова інфраструктура населених пунктів Донбасу сприяє здійсненню бойовиками прихованого широкого маневру артилерією, в основному не підрозділами, а окремими пушками (мінометами), і виконанню завдань одночасно з декількох напрямків, суттєво не демаскуючи місця розташування вогневих позицій.

Така стратегія, на думку представників СЦКК, має низку «безпрограшних» аспектів, оскільки

створює умови для формування керівництвом псевдореспублік «актуального» інформаційного супроводу при відкритті ЗСУ відповідного вогню. А у разі, якщо таких фактів немає, їх фальсифікують шляхом здійснення «самообстрілів», яких завдають ще й по позиціях самих бойовиків. За даними ГУР, до такого «методу» терористи вдаються й у «виховних» цілях, намагаючись тримати підлеглих в «тонусі» і стримувати процес дезертирства, що дедалі більше по-

силюється, у своїх військах. Причому тікають не тільки зі збройних підрозділів сепаратистів, а й представники окупаційних військ РФ.

Як повідомляє українська розвідка, лише за 29 серпня від обстрілів з 122-мм гаубиць власних позицій у районі населених пунктів Лозове й Калинівка одержали тяжкі поранення троє російських військових. Усього за цю добу в зоні АТО загинуло шість і було поранено 29 військовослужбовців РФ.

Влад СЕМЕНЧУК.

Для працівників військкоматів провели тренування з вогневої підготовки

Заняття з вогневої підготовки із практичним виконанням стрільб провели на одному з військових полігонів Закарпатської області (на знімку). Участь узяли військовослужбовці обласного та семи районних військкоматів.

— Організовуючи ці заняття, ми поставили за мету вдосконалити практичні навички із володіння стрілецькою зброєю, — зазначив тимчасово виконуючий обов'язки облвійськкома полковник Петро Марко. — Хоч робота військових комісаріатів більше пов'язана із плануванням, аналітикою та відбором ресурсів, наші руки завжди мають пам'ятати зброю.

За підсумками стрільб, військовослужбовці показали достой-

ні результати. Командування відзначило показники Закарпатського ОБК, Ужгородського й Мукачівського ОМВК та Свалявського РВК.

Як повідомили в Закарпатському обласному військовому комісаріаті, найближчим часом такі заняття проведуть і для решти військовослужбовців військкоматів.

Василь НИТКА.
Ужгород.

Фото надане прес-службою ОДА.

У рік святкування 160-ліття від дня народження Івана ФРАНКА держава профінансує п'ять книжкових проектів, присвячених цій даті. На замовлення Держкомтелерадіо у рамках бюджетної програми «Українська книга» в 2016 році вийдуть твори Івана Франка, наукові дослідження його творчої спадщини (*Урядовий портал*)

«Пташата» з Орликового гнізда

Давніми історичними назвами наших населених пунктів сьогодні вже нікого не здивуєш. Надто після того, як автентичну топоніміку допоміг очистити від імперсько-радянського намулу закон про декомунізацію. Та село Орлик, що в Кобеляцькому районі на Полтавщині, своє ім'я отримало ще наприкінці XVIII століття. Причому не від якогось абстрактного птаха — просто «позичило» прізвище творця першої вітчизняної Конституції Пилипа Орлика. Тобто найближчого сподвижника Івана Мазепи, генерального писаря війська очолюваної ним Гетьманщини-України, котрого у 1710 році, після смерті провідника на чужині, козаки обрали своїм гетьманом у вигнанні. Як вдалося пронести цю назву крізь понад три століття й уникнути перейменувань, коли майже весь цей час російські імперські та радянські ідеологічні церberi буквально випалювали з історичної пам'яті українців будь-які згадки про Мазепу й мазепинців?

Пропонували назвати Першотравневим...

Орли, звісно, літають високо. Та, мабуть, і над ними є свої янголи-охоронці в людській подобі. Тим паче, коли йдеться про знакове для оборони наших рубежів поселення, засноване козаками поблизу місця, де річка Орель впадала у Дніпро. Власне, спочатку воно й називалося Ореллю чи Орілью та слугувало людським ресурсом одноїменної фортеці. З неї козаки контролювали броди і переправи на шляхах набігів татар на Подніпров'я. Пізніше, у XVIII столітті, фортеця входила до системи укріплень Української лінії. Та ще 1694 року під час походу Івана Мазепи на воюючих чужинців, за свідченням дореволюційних істориків, «генеральний писар Орлик укріпив це місце ретраншементом і найменував Орликом».

Щоправда, його відвідини фортеці літописці, вочевидь, «узагальнили», оскільки Пилип Орлик тоді ще не був генеральним писарем... Однак місцина та належала до маєтностей його дружини Анни, дочки полтавського полковника Павла Герцика. Тож у дослідників немає сумнівів у тому, що майбутній «батько» Конституції відвідував це сотенне містечко та зміцнював його оборонний потенціал. «Местечку орла», як називали його в Російській імперії, довелося пережити чимало потрясінь. Найбільше з них припало на радянські часи, коли при створенні Дніпродзержинського водосховища його просто зміли з мапи в найбуквальнішому значенні слова.

На той час існувало вже два Орлики — Старий і Новий. Останній разом із довколишніми селами на початку 60-х років минулого століття затопили повністю, а людей переселили на узвишшя, де раніше тулилися окремі хутори. Старий Орлик із іншим гроном переселенців найменували Радянським (лише кілька місяців тому його нарекли Подніпровським). А як назвати побудований заново Новий Орлик? «З області та району нам пропонували вибрати якусь сучасну радянську назву на кшталт Першотравневого чи Маяка, бо мали колгосп «Маяк комунізму», — пригадує тодішній директор місцевої школи вчитель історії за фахом Михайло Лось. — Тож поблизу з'явилося не тільки Радянське. Набагато відомішу за історією Полтавської битви Переволочну також загубили, охрестивши Світлогірським».

Огірок як зброя проти безпам'ятства

Саме цей 86-річний чоловік свого часу став головним рятівником Орликового імені села. Спочатку він переконував вище начальство залишити традиційну історичну й дуже милозвучну назву. Та було зрозуміло, що можна придумати не менш лі-

ричну на кшталт Світлогірського... Тоді Михайло Тихонович узявся за найпотужнішу орлицьку зброю — огірки! Їх звідси баржами транспортували по Дніпру в найбільші міста ще за царя. Тамтешня земля та м'який придніпровський клімат додавали цим овочам особливого смаку, а найголовніше — сприяли тому, що достигали вони тут на 2—3 тижні раніше, ніж деінде. А значить, ставали джерелом неабияких додаткових прибутків.

Місцеві селяни споконвіку вирощували їх на своїх городах, які пізніше вкривалися плівкою теплиць, немов суцільною ковдрою, здавали в заготконтору чи вивозили на великі міські

Орлик ми зберегли. Щоправда, тільки один. Так назвали новозбудоване село, яке з 1963—1964 років почали обживати переселенці з затопленого штучним «морем» Нового Орлика. Зрештою, наші тодішні партократи, мабуть, таки погано знали історію. Бо якби згадали близького соратника «зрадника» Мазепи, то, боюсь, не допомогли б нам і огірки».

«У націоналізмі звинувачували за мову»

— Кажуть, за таку прихильність до Орлика вас звинувачували в націоналізмі? — запитую Михайла Тихоновича.

— Ні, такого не було, — відповідає він. — Та, якщо чесно, тоді й сам про Пилипа Орлика знав небагато, бо про нього навіть майбутнім учителям історії не розповідали як належить. Хотілося зберегти насамперед історичну назву села. Звинувачення в націоналізмі почув пізніше в Полтаві. Там, на курсах для педагогів, нам почали читати лекцію російською мовою. Тож нагадав лектору про те, що перед ним більшість учителів

тору тоді було тільки 32 роки... Зрештою 14 вересня 1964 року та школа, що функціонує в Орлику й сьогодні, наповнилася дитячими голосами. Він очолював її та водночас навчав юних земляків історії. Попри тодішній ідеологічний прес, що спонукав до безпам'ятства, завжди прагнув, щоб його учні знали про минушину рідного краю, свого села, роду і народу, ставали справжніми патріотами України. Задля цього у школі започаткували історико-краєзнавчий музей, який сьогодні вражає гостей багатством експозиції.

За рідне село й Батьківщину довелося воювати і внукові

З дружиною, котра викладала українську мову та літературу, такою ж діяльною патріоткою виховували й доньку Людмилу. Остання — економіст за фахом і поетеса та громадський діяч за покликанням. У Полтаві й області Людмилу Таран-Пономаренко (у дівочтві — Лось) знають іще й як волонтерку, невтомну захисницю прав учасників АТО. Саме вона створила

Михайло Лось із дочкою Людмилою та онуком Дмитром біля пам'ятного знаку творцеві першої української Конституції в центрі Орлика.

ринки. Ті, хто примудрявся завантажувати ними навіть літаки, щоб дістатися передовсім російської глибинки з її дефіцитом вітамінів і «північними» надбавками, ставали тут радянськими «рублевими» мільйонерами... Слава про орлицькі огірки гриміла на весь Союз. А хто поїде за ними до якогось Першотравневого? І скільки «двійників» останнього насіяли в кожній області?

Отже, про дорогий серцю й гаманцю Орлик просто забувають. Загубиться й унікальна «торгова марка», справжній «огірковий» народний бренд, зменшаться надходження до місцевих бюджетів... «У розмовах із посадовцями та чиновниками вживав тоді не такі модні слова, та вони на них подіяли, — продовжує Михайло Лось. — Підтримує мене й голова сільради Іван Новохацький. Тож

сільських шкіл, яким удома доведеться перекладати занотоване українською. Секретар обкому компартії, який був куратором курсів, став на захист промовця: мовляв, тут, в аудиторії, сидять вчителі й із Кременчука та Полтави, котрі погано знають українську... Тоді вже не витримав, зауваживши, що не знав про перетворення Полтавської губернії на Рязанську. Наступного дня мене справді викликали на килим у кабінет згаданого секретаря обкому, котрий застерігав від «проявів націоналізму». Колегу, яка мене підтримала, також «виховували» в тому кабінеті.

Директором тоді ще Новоорлицької школи Михайло Лось став 15 серпня 1962 року. Тобто у найскладніші часи «великого переселення» цього села на нове місце і будівництва там нової двоповерхової школи. А дирек-

молодіжну громадську організацію імені Пилипа Орлика, що ініціювала встановлення в «його» селі на Полтавщині пам'ятного знака. Кошти на це пані Людмила та її однодумці збирали, як то кажуть, із миру по нитці. Зрештою влітку 2010-го, до 300-річчя першої української Конституції, той пам'ятний знак урочисто відкрили у центрі Орлика.

Разом із батьком Людмила Михайлівна тривалий час шукала місце вічного спочинку їхнього батька й діда Тихона Харитоновича Лося. Його провели на фронт іще влітку 1941 року. Потім, за переказами знайомих, устигли навіть передчасно «поховати». Та, як з'ясувалося, після тяжкого поранення й лікування в госпіталі він знову став до лав захисників Вітчизни і загинув смертю хоробрих 1944-го на території Білорусі. Тобто в

тому краї, де свого часу народився Пилип Орлик... Однак місце поховання бійця залишалося невідомим. Сину й онуці довелося встановлювати його за допомогою архівних даних. І лише в січні 2015 року голова Межанської сільради Городоцького району Білорусі надіслав Михайлу Тихоновичу фото меморіальної плити із прізвищами полеглих героїв і запросив вклонитися праху батька. На жаль, у такому віці поїхати туди він уже не може...

До речі, Михайло Лось також учасник війни, та на фронті йому воювати не довелося. На її початку хлопцеві виповнилося тільки 11 років. Але фронтовиком став не тільки його батько, а й онук Дмитро, котрий вважає, що Україну та рідний Орлик від чужоземних зайд мають захищати всі його «пташата». Тож син пані Людмили Дмитро Пономаренко відразу після новітньої російської агресії пішов на фронт добровольцем, воював у складі «Азова». Хоча після операції на серці, яку йому зробили ще в дитинстві, взагалі не підлягав призову... В серпні 2014 року на Донбасі поблизу Мар'їнки під час наступу добровольців за якихось піврота метра від Дмитра розірвалася ворожа міна, й він отримав серйозну контузю. Сьогодні Дмитро Пономаренко очолює обласну громадську організацію «Товариство ветеранів АТО», а мати йому всіляко допомагає у цій діяльності.

Перспектива є, коли невтомно працювати

Колишній директор школи Михайло Лось пишається і своїм онуком, і тими майже двома десятиками односельців, які стали на захист рідної землі від терористів і загарбників. Його багаторічна робота на педагогічній ниві не була марною, посіяні ним зерна любові до своєї малої й великої Батьківщини дали добрі сходи. Прикро тільки ветерану, що сьогодні Орлик уже не той, яким був раніше... Хоча тут продовжують вирощувати огірки, помідори, ранню капусту. І на полтавських ринках іще з ранньої весни ледь не на кожному другому «огірковому» прилавку стоїть табличка зі знайомим написом «Орлик». Та мешканці цього села добре знають, що теплиць тут відчутно поменшало, й у багатьох випадках недобросовісні конкуренти просто використовують їхній відомий «бренд» для заманювання покупців...

Адже давно зникла заготконтора, що давала змогу селянам займатися огірковим бізнесом справді масово, а теперішні перекупники хочуть придбати все за безцінь. Припинило діяльність колись міцне й потужне сільгосппідприємство. З ним «пішли» з села і робочі місця та належна турбота про об'єкти соціальної інфраструктури. Колішню колгоспну контору тут узагалі спалили... За таких умов чимало земляків змушені перебиватися випадковими заробітками або виїжджати з села. Та Михайло Лось вірить у те, що їхня майже курортна місцина над рукотворним морем має перспективу. І він бачить передовсім у сьогоднішній освіченій і патріотичній молоді, задля якої зберіг знакову назву їхнього села. Щоб майбутнє цих юнаків і дівчат не зміли хвилі нового часу, всім разом треба засукувати рукава й невтомно працювати.

Василь НЕЇЖМАК.

Полтавська область.

Фото автора.

Знову розглядатимуть безвізовий режим

Комітет Європарламенту із громадянських свобод та внутрішніх справ розгляне доповідь щодо надання безвізового режиму для України 5 вересня. Про це **повідомив брюссельський журналіст «Радіо Свобода» Рікард Йозвяк у Twitter.**

Того саме дня плановано розглянути і лібералізацію візового режиму для Грузії та Косово.

Делегація НАТО прибула для експертної оцінки

В Україні 29 серпня розпочався візит делегації НАТО з питань оборонного планування, **повідомляє прес-служба Міністерства оборони нашої держави.**

Його мета полягає у проведеному експертного засідання з питань участі України в процесі планування та оцінки сил. Делегацію Альянсу очолює представник управління планування департаменту оборонної політики і планування міжнародного секретаріату НАТО Девід Браун.

Представники організації уже зустрілися із заступником міністра оборони України з питань європейської інтеграції Ігорем Долговим. Сторони обговорили хід виконання заходів реформування Збройних Сил України і напрямки подальшого надання експертно-дорадчої і практичної підтримки ЗСУ з боку НАТО, зокрема з урахуванням підсумків цьогогорічного саміту НАТО у Варшаві.

Крім того, плановано роботи зустрічі з керівниками профільних структурних підрозділів Міноборони і Генштабу ЗСУ, а також представниками Держприкордонної служби, Нацгвардії, Держслужби з питань надзвичайних ситуацій і СБУ.

Шефа радіо й телебачення вирішили смертельно налякати

У двір будинку головного редактора суспільного радіо й телебачення Косово Ментора Схали невідомі кинули гранату. В цей час усі домогачді вже готувалися до сну. На щастя, ніхто з них не постраждав, хоча вибух був досить сильним.

У поліції повідомили, що це вже другий випадок залякування Ментора Схали. 22 серпня гранату підірвали в будівлі суспільного радіо й телебачення Косово. Тоді теж ніхто не постраждав, але в кабінетах редакції повілитали шибки, а осколки посікли стіни будівлі.

У зв'язку з цими вибухами влада Приштини виступила з офіційною заявою, у якій інциденти названі «кримінальними діями з обмеження свободи слова в Косово». Політичні оглядачі неодноразово попереджали владу, що ЗМІ Косово своїми публікаціями спричиняють роздратування у певних колах, а журналісти редакцій газет і радіо піддаються реальній загрозі. Але до цього ніхто не скоював протиправних дій проти журналістів. Ментор Схала став першим, кого невідомі вирішили смертельно налякати. Поліція посилено шукає злочинців.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

Міжнародна спільнота вимагає негайного звільнення Ільмі Умерова

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

А донька заступника Голови Меджлісу Айше Умерова, яка після окупації Криму жила і працювала в Києві та повернулася на півострів, щоб приєднатися до боротьби за звільнення батька, у понеділок на своїй сторінці у Фейсбук розмістила звернення родини до Президента, Верховної Ради, уряду України, міжнародних урядових і неурядових організацій та правозахисників із закликом консолідувати зусилля зі звільнення Ільмі Умерова.

У зверненні наголошується, що політичне переслідування заступника Голови Меджлісу кримськотатарського народу переросло в примусове утримання в психіатричній лікарні. І пов'язано це винятково з переконаннями та відкритими заявами Ільмі Умерова, що Крим, анексований Росією в 2014 році, є невід'ємною частиною України.

«Ільмі Умеров абсолютно психічно здоровий, але страждає на низку інших серйозних захворювань: хвороба Паркінсона III ступеня, гіпертонічна хвороба, цукровий діабет, перенесена операція на серці», — пише родина. «Створені в психіатричній лікарні умови — відсутність регулярного харчування, незадовільний санітарний стан, відсутність кваліфікованої медичної допомоги — становлять пряму загрозу життю Ільмі Умерова і є тортурами та нелюдським ставленням».

Також родичі політв'язня повідомляють, що на рішення про призначення психіатричної експертизи було подано апеляційну

Умерова за статтею 280.1, частина 2 Кримінального кодексу РФ («заклики до порушення територіальної цілісності РФ з використан-

Під час акції протесту проти ув'язнення кримськотатарських лідерів біля посольства РФ у Варшаві 26.08.2016.

скаргу. А що її не розглянуто, то судові рішення про проведення примусової стаціонарної судово-психіатричної експертизи не має законної сили.

Як повідомляв «Голос України», кримінальну справу проти

ням ЗМІ та Інтернету») порушено 12 травня 2016 року. 11 серпня через проблеми зі здоров'ям політв'язня госпіталізували просто із залу суду. Попри це, суддя винесла ухвалу відправити Умерова на психіатричну експертизу.

Фото з Фейсбук-сторінки Nedim Useinov.

Чотири нові послы розпочали роботу

Президент України Петро Порошенко, за повідомленням його прес-служби, **днями прийняв вірчі грамоти у послів США, Румунії, Бразилії та Єгипту.**

Отож відтепер США в Україні представлятиме Марі Йованович, Румунію — Крістіан-Леон Цуркан, Бразилію — Освальд Біато Жуніор, Єгипет — Хоссам Ельдін М. Алі.

П. Порошенко привітав Марі Йованович **(на знімку)** з початком діяльності на посаді посла США в Україні, зазначивши, що розраховує на її передерній досвід роботи в Києві у 2001—2005 роках. «За останні два роки Україна зробила значний прогрес. І зараз маємо великі можливості для продовження розпочатих змін. США є надійним другом та підтримують Україну і реформи, які проводяться», — зазначила М. Йованович.

Під час перемовин із послами Румунії, Бразилії та Єгипту український Президент відзначив важливість політичного діалогу та поглиблення співробітництва.

Фото Михайла МАРКІВА (прес-служба Президента України).

Львів скликає на фестиваль

Упродовж 2—4 вересня у місті Лева відбудеться одна з найбільших українсько-польських подій — V «Форум партнерства». Захід організований Генеральним консульством Республіки Польща у Львові спільно з Львівською облдержадміністрацією, обласною та міською радами.

Як розповіла головний спеціаліст управління культури міської ради Богдана Брилинська, фестиваль матиме декілька площин — культурну, політичну та промоційну. «Львів справдавна є мультикультурним містом, і польська його частинка також надзвичайно важлива. Українці і поляки мають не лише деякі спільні історичні коріння, а й певні пережиття у XX столітті. Чимало системних речей ми обговорюємо саме на таких заходах. Наприклад, розмовлятимемо про те, як розвивається бібліотечна справа і в Україні, і у Польщі», — зазначила Богдана Брилинська.

«Концертна програма фестивалю цьогогоріч дуже цікава. Будуть представлені різноманітні музичні гурти — надзвичайно популярний варшавський бард «Pablorpavo I Ludziki», познанський експериментальний рок від «Hoszpital», люблінські інді-рокери «Mohipisian», польські групи «Zagar Agoustic», «Strefa 50» та «Serencza». У рамках фестивалю виступлять також український лірично-екстравагантний «ГІЧ Оркестр» і патріархи джазу «Gzyga Jazz Quintet», — розповіла координатор проєктів Мистецького об'єднання «Дзига» Юлія Дичка і додала, що вхід на всі події та концерти фестивалю безплатний.

Директор департаменту міжнародної технічної допомоги та міжнародного співробітництва облдержадміністрації Поліна Лі зауважила, що під час «Форуму партнерства» відбудеться також чимало лекцій та обговорень. «Зокрема, провідною темою стане децентралізація. Ми передаємо владу з центру до місцевих органів самоврядування, однак керівники вперше стикаються із багатьма проблемами, які виникають у процесі реформи. Передавати повноваження — важливо, проте також потрібно знати, як використовувати і що робити із тією відповідальністю, яку отримують місські очільники та голови сіл і селищ. Польські партнери залюбки розкажуть про свій досвід децентралізації, і це стане корисним для нас, матимемо конструктивну та цікаву дискусію», — сказала Поліна Лі.

Як зазначають організатори, основна мета фестивалю — звернути увагу українців та поляків на значний доробок співпраці Львова та області з польськими партнерами, що є прикладом європейського добросусідства.

Христина ГОРОБЕЦЬ.

Львів.

Меркель розкритикувала дії Кремля

Федеральний канцлер Німеччини Ангела Меркель під час свого виступу на передвиборному заході Християнсько-демократичної партії у Шверині розкритикувала дії Кремля в Україні, інформує DW.

Вона нагадала, що Євросоюз запровадив санкції проти Росії у зв'язку з анексією Криму і збройною підтримкою Московію сепаратистів на Донбасі. А. Меркель акцентувала увагу, що «нікому не дозволено безкарно перекроювати кордони в Європі».

За словами глави німецького уряду, вона була приголомшена, коли перший російський танк перетнув український кордон: «Сьогодні ж мова йде не про один танк, а про дуже, дуже багато танків».

На її думку, за підтримки Росією сепаратистів, не було жодного дня, коли б дотримувався режим припинення вогню на сході України. «У той момент, коли ми досягнемо прогресу у виконанні Мінських угод, санкції будуть ослаблені», — заявила канцлер ФРН.

Інвестиції — із вірою в майбутнє Африки

У столиці Кенії Найробі відбулася Шоста Токійська міжнародна конференція із розвитку Африки (TICAD). Уперше за більш як 20-річну історію її проведення конференцію організували на Африканському континенті, а не в Японії.

У Найробі японська делегація прибула на чолі з прем'єр-міністром Шіндзо Абе. Ще до відкриття форуму Абе зустрівся з лідерами Гвінеї, Кот-д'Івуару, Кенії, інших країн. Мова йшла про фінансову підтримку важливих проєктів для країн Африки.

Виступаючи на конференції, японський прем'єр заявив, що державний та приватний сектори його країни впродовж наступних трьох років інвестують в країни Африки три трильйони єн, або майже 30 мільярдів доларів. Третина з них піде на будівництво інфраструктури, зокрема об'єктів електроенергетики та міських транспортних мереж. «Це інвестиція з вірою в майбутнє Африки», — сказав Абе.

На конференції йшлося про те, що уряд Японії та Африканський банк розвитку сприятимуть розвитку охорони здоров'я і освіти країн Африки. Допомога охоплюватиме програму з будівництва шкіл та лікарень, а також підготовку кадрів у галузях освіти та медицини. Ще 300 млн. доларів партнери готові надати для спорудження вугільних електростанцій.

Подібні проєкти на кошти уряду Японії та Африканського банку розвитку вже успішно реалізуються. Японська ділова газета Nikkei на днях повідомила, що японські корпорації вкладають понад

4 млрд. доларів у будівництво електростанцій. Компанія Marubeni будуватиме в Нігерії ТЕЦ потужністю 1,8 ГВт, Sumitomo споруджуватиме електростанцію в Мозамбіку. Mitsubishi разом із французькою Total реалізує проєкт сонячної електростанції в Кенії тощо.

Близько сотні японських підприємств та організацій, представники котрих прибули на форум, взяли участь в ярмарку, на якому продемонстрували продукцію та технології, актуальні для країн Африки.

На конференції йшлося і про співробітництво у міжнародних питаннях. Зокрема, Токіо сподівається на підтримку лідерів африканських країн у проведеному реформуванні Ради Безпеки ООН та обранні Країни вранішнього сонця постійним членом Радбезу ООН. Це обговорювали під час двосторонніх зустрічей японського лідера з лідерами країн Африки.

Міжнародна конференція із розвитку Африки започаткована 1993 року. В роботі нинішнього форуму взяли участь майже тридцять лідерів африканських країн. У підсумковій декларації вони закликали всі країни континенту розвивати свої економіки, сприяти їх диверсифікації, а не покладатися на експорт природних ресурсів. У декларації підкреслювалося також необхідність побудови більш стабільних суспільств задля викорінення тероризму.

Ніна БАЛИКОВА.

Токіо.

«Година народовладдя»

Кропивницький увійшов до 17 населених пунктів України, де до Дня Незалежності відбулася Всеукраїнська акція «Година народовладдя», організатором якої виступила Всеукраїнська ініціатива «Активна Громада» від «Інституту «Республіка» (на знімку).

Активісти просили громадян відповісти на запитання: «Чи керуєте ви державою та містом?», а також назвати проблеми, які їх турбують.

Результати символічного голосування виявилися такими: менш як третина опитаних вважають, що наділені реальним правом керувати державою, значно більше (хоч і менш як половина) — містом (32).

Серед основних проблем, що їх турбують нині, під час акції містяни називали високий рівень смертності населення від серцево-судинних і судинно-мозкових, онколо-

гічних захворювань та туберкульозу, проблему якості питної води, несанкціоновані забудови, згубну дію на здоров'я людей горіння міського сміттєзвалища, відсутність автобусів великої вмістності на маршрутах міста, неналежні умови для вільного пересування людей з обмеженими можливостями, брак робочих місць, заборону встановлювати автономне електроопалення та інше.

Звернення з переліком проблем, що турбують мешканців міста, волонтери «Активної Громади» передали чиновникам

міської ради для їх розв'язання.

Мета акції — закликати громадян замислитися над тим, чи можуть вони впливати на долю свого міста і країни в цілому, повідомив регіональний координатор «Активної Громади» Анатолій Стоян.

Факт. За попередніми дослідженнями, жителі Кропивницького, як і мешканці інших населених пунктів України, не поспішають застосовувати свої законні права. Підтвердження — 47,9% громадян не знають свого представника в міській раді, понад 73% — в районній у місті, майже 82% — в обласній раді.

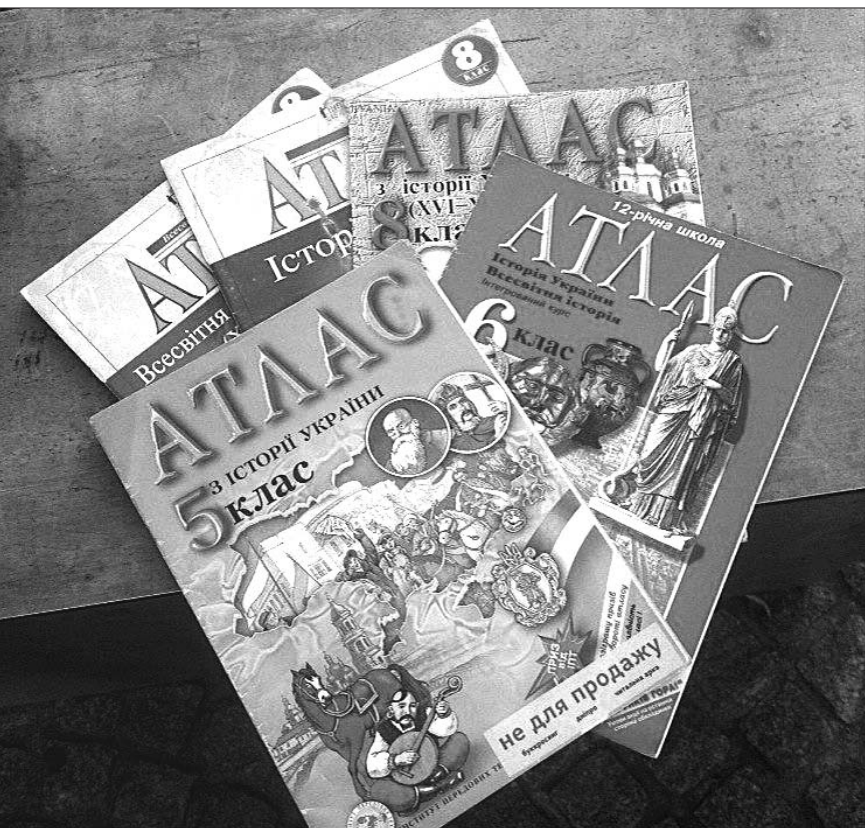
Петро МЕЛЬНИК.

Кропивницький. Фото надане ВГО «Інститут «Республіка».

Обмінялися шкільною літературою

У Дніпрі біля Читальної арки відбулась акція — обмін шкільними книжками. Захід викликав неабияке зацікавлення у городян, тож його повторять 10—11 вересня, на День міста.

«Ми планували, що акція буде присвячена шкільній тематиці — тут будуть задачки, атласи, контурні карти, підручники. За два дні обміняли 500 екземплярів. Деякі ще залишилися — найцінніші ми приберегли, щоб представити на наступній акції», — розповіла Олена Швець, менеджер проекту «Буккросинг шкільних книжок».

За її словами, на обмін містяни принесли чимало літератури з англійської мови: художню, посібники, збірники вправ. Багато було і задачників з алгебри, геометрії. У фаворитах також фізика та історія. На шкільній акції працювали чотири волонтери, які пояснювали людям правила обміну.

«Не всі, на жаль, розуміють сенс буккросингу — те, що потрібно не тільки взяти книжку, а й принести, дбайливо ставитися, за європейською традицією залишити послання майбутньому господарю, не нести на книжковий ринок. Ми вирішили, що треба якось впливати на свідомість людей, тож виникла ідея тематичного шкільного заходу. У подальшому плануємо інші акції — обмін художньою, технічною літературою», — зазначила Олена Швець.

Галина НЕРЕТІНА.
Дніпропетровська область.
Фото зі сторінки Олени Швець у Facebook.

Шахтарям потрібна реальна програма підтримки

Влада зобов'язана ухвалити реальну державну програму підтримки вугільної галузі. Інакше український вугледобуток незабаром просто зупиниться, що поставить під загрозу енергобезпеку країни. Про це заявив народний депутат від Опозиційного блоку Юлій Іоффе напередодні Дня шахтаря.

«Україна посідає шосте місце у світі за запасами кам'яного вугілля. Нинішня влада в разі скоротила державну підтримку вугільної галузі, довівши її до жалюгідного стану. У результаті уряд закуповує вугілля в Африці. Це ганьба для країни», — сказав Юлій Іоффе.

За словами народного депутата, в 2016 році порівняно з 2013-м держпідтримка на покриття витрат за собівартістю готової вугільної продукції зменшилася.

«Інвестиції в шахти здатні зробити видобуток вугілля прибутковим навіть за нинішніх низьких світових цін на енергоресурси і на вугілля зокрема», — зазначив політик.

Окремою великою проблемою для всіх шахтарів є борги з зарплати, додав Юлій Іоффе. За словами народного депутата, нездатність організувати своєчасну виплату заробітної плати вже призвела до того, що в останні два роки запущено спеціальну бюджетну програму — «погашення» боргів із зарплати.

Як наголосив народний депутат, Опозиційний блок домагатиметься від влади прийняття та повноцінного фінансування державної програми розвитку вугільної галузі. «Україна зобов'язана відродити цю галузь, яка є основою енергетичної безпеки країни», — підсумував політик.

СПОРТ

Почали підготовку до поєдинку з Ісландією

Футбол. Позавчора збірна України почала підготовку до відбірного матчу ЧС-2018 з Ісландією. Того вечора на НСК «Олімпійський» відбулася прес-конференція тренера української національної команди Андрія Шевченка (на знімку).

— Як оціните функціональний і, особливо, психологічний стан динамівських збірників?

— Я дивився останній матч «Динамо» проти «Ворскли» і можу сказати, що у динамівців було достатньо моментів, щоб забити. Я бачив команду, яка не зупинялася і йшла вперед. Але треба визнати, що й «Ворскла» добре зіграла.

— Чи згодні з тим, що тепер основна проблема збірної — позиція лівого оборонця?

— Вона є. Але приємно, що Бутко вже зіграв тайм в останньому матчі «Шахтаря». Нас дуже тривожить, що багато футболістів не одержують достатньої ігрової практики у своїх клубах.

— Як вибиратимете 18 виконавців для заявки на матч із Іс-

ландією з великої кількості викликаних на збір?

— Маємо 32 кандидатів. Це пов'язано з тим, що, по-перше, треба подивитися у справі новачків. По-друге, одне з моїх завдань — створення конкуренції в збірній на кожній позиції. Гравці, які приїжджають до нас, повинні знати: щоб одержати

місце в основному складі, потрібно за нього боротися, показувати результат на тренуваннях.

Щодо заявки, то наприкінці тижневого циклу складається з щоденних дворазових тренувань, а потім ще або двостороння гра, або тактичне заняття) і визначитися з гравцями, з якими готуватимемося безпосередньо до матчу.

— Які завдання вирішуватимете у відбірному циклі?

— Вийти до фінальної частини ЧС-2018, побудувати нову команду. А ще поставлено завдання зблизити зі збірною вболівальників. Сподіваюся, нам допоможе відповідний рівень гри, результати й самовіддача футболістів. От і сьогоднішнє відкрите тренування в присутності глядачів, спілкування з гравцями, сподіваюся, сприятимуть взаєморозумінню.

— Юрченко переніс непросту травму коліна, але ви його викликали до збірної...

— Його стан можна буде оцінити після закінчення першого

тренувального мікроциклу. Так, у нього була важка травма, але як потенційного кандидата я його розглядаю.

— На якій стадії перебуває питання натуралізації Марлоса й Мораеса?

— Ми нікого спеціально не залучатимемо. Якщо гравець має бажання виступати за нашу національну команду, то для початку він має одержати паспорт громадянина України. Після цього почнемо стежити за грою цього виконавця, щоб зрозуміти: підходить він нам чи ні. Така моя позиція.

— Як вам збірна Ісландії?

— Це дуже згуртований колектив зі злагодженими ігровими взаємозв'язками. Ісландці чудово знають, як потрібно оборонятися, й при цьому вміють атакувати. Напевно, головна зброя нашого суперника — це стандартні положення. Нам треба все це врахувати, обираючи стратегію на зустріч.

— Які перші враження ваших іноземних помічників від України?

— Дуже позитивні. Всі вони захоплюються нашими людьми і їхньою відкритістю. Вони від-

значають згуртованість українців, їхній високий дух.

— Хто буде тренером воротарів у збірній?

— Іспанець Педро, котрий працював у «Дніпрі».

— Яких помилок ваших попередників ви не хотіли б повторити насамперед?

— Мій життєвий принцип полягає в тому, щоб, озируючись назад, можна було чесно собі сказати: «Я зробив усе, що було в моїх силах». Це для мене головне.

— Чому відмовилися від проведення контрольного матчу напередодні поєдинку з Ісландією?

— Тепер такий матч нам не потрібний.

— Як змінилося ваше життя з початком роботи у збірній України?

— Це чималі емоції та величезна відповідальність. Я пройшов через національну збірну як гравець і чудово розумію, яку команду мені довірили і які завдання переді мною поставлено. Тому, повірте, життя моє у зв'язку з такою роботою змінилося відчутно.

Геннадій БРАНИЦЬКИЙ.

Фото ФФУ.

Оголошення про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів АТ "БРОКБІЗНЕСБАНК" на електронному торговельному майданчику Товарної біржі "Українська універсальна спеціалізована біржа"	
Номери лотів:	№№ 215077-215166, 215168-215200, 215202, 215205-215208, 215211-215220, 215222-215229, 215231-215264, 215272-215293, 215295, 215297-215314, 215316, 215318, 215319, 215321, 215322, 215324, 215326, 215328, 215329, 215331, 215333, 215335, 215336, 215338-215346, 215360, 215361, 215363-215530, 215536-215594, 215596, 215599-215679, 215682-215685, 215687-215735, 215754-215904, 216111, 216112
Коротка назва лоту/номер кредитного договору: Місце проведення аукціону: Дата проведення аукціону: Час проведення аукціону: Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні):	Банкомати та кіоски самообслуговування, основні засоби www.uues.com.ua 20 вересня 2016 року з 09 год. 00 хв. до 12 год. 00 хв. http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/54-brokbiznesbank/5704-20092016-7

Державний акт на земельну ділянку за адресою : Баришівський р-н., с. Лукаші, вул. Гагаріна, б. 16-6, Серія ЯЛ № 008873, виданий Кобилінському Володимиру Федоровичу, вважати недійсним.

Оригінал спеціального дозволу на користування надрами реєстраційний № 3774 від 30.12.2005, виданий для ТзОВ "Мінзавод", бланк В №000180 вважати втраченим.

Оголошення, опубліковане в Газеті "Голос України" від 04.08.2016 № 146 (6400) щодо втрати печатки ДП "Укртранснафтопродукт" (код ЄДРПОУ 34355770) та її недійсності, вважати таким, що опубліковано помилково.

Втрачений паспорт МН 969665, виданий Дергачівським РВГУМВС України в Харківській області 08.02.2008 року на ім'я Зав'ялова Вікторія Юр'івна, вважати нендійсним від 26.08.2016 р.

Оголошення про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів АТ "БАНК "НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ" на електронному торговельному майданчику Товариства з обмеженою відповідальністю "МТ-ТЕХ ВІДОЛ"	
Номер лоту:	216184, 216185
Коротка назва лоту:	Права вимоги за кредитними договорами: № 122-15 від 20.04.2015 року; № 513-10 від 27.12.2010 року та № 437-11 від 27.12.2011 року
Місце проведення аукціону:	https://torgi.vidol.com.ua/
Дата проведення аукціону:	07.10.16
Час проведення аукціону:	з 10:00 до 12:00 год
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні):	http://torgi.fg.gov.ua/catalog/kredit/at_-bank_-nats-onaln_-nvestits-/

Оголошення про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів АТ "БАНК "НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ" на електронному торговельному майданчику Перша українська міжрегіональна товарна біржа	
Номер лоту:	884;885;886;887;888;889;890
Коротка назва лоту:	Основні засоби: Лот № 884:Кондиціонер Panasonic CS/CU-E9RKD Лот № 885:Стійка депозитна ДХ-17 з 17-ма боксами в комплекті Лот № 886:Сейф БССАМ 2-09 Д з 24-ма депозитними чарунками Лот № 887:3 (Три) Депозитарні сейфи БССАМ Лот № 888:Ембосер S3000E SINGLE DRUM CARD Лот № 889:Маршрутизатор Cisco 2911 Лот № 890:4 Банкоматы NCR SelfServ
Місце проведення аукціону:	https://www.pumtb.com.ua/
Дата проведення аукціону:	30.09.16
Час проведення аукціону:	з 10:00 до 12:00 год.
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні):	http://torgi.fg.gov.ua/catalog/osnovni_zasoby/at_-bank_-nats-onaln_-nvestits-/

Оголошення про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів ПАТ "УКРГАЗПРОМБАНК" на електронному торговельному майданчику ТОВ "ПРОФЕСІОНАЛ"	
Номер лоту:	Лоти №1686,1687
Коротка назва лоту:	Лот №1686 - Квартира. Лот № 1687 - Квартира.
Місце проведення аукціону:	https://www.avkcion.com.ua
Дата проведення аукціону:	05.10.2016
Час проведення аукціону:	з 11:00:00 до 12:00:00
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні):	http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/113-ukrgazprombank/5663-0510

Оголошення про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів ПАТ "РАДИКАЛ БАНК" на електронному торговельному майданчику https://torgi.vidol.com.ua Товариство з обмеженою відповідальністю "МТ-ТЕХ ВІДОЛ"	
Номер лота:	215595
Коротка назва лоту/номер кредитного договору:	№ 4599-О-1
Номер лота:	215597
Коротка назва лоту/номер кредитного договору:	№ КЛ-8090/1-980
Номер лота:	215598
Коротка назва лоту/номер кредитного договору:	№ 2399-О-1
Місце проведення аукціону:	https://torgi.vidol.com.ua
Дата проведення аукціону:	04.10.2016 року.
Час проведення аукціону:	з 10:00:00 до 12:00:00.
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні):	http://torgi.fg.gov.ua:80/116030 http://torgi.fg.gov.ua:80/116031 http://torgi.fg.gov.ua:80/116032

ТОВ "лайфселл", що надає послуги рухомого (мобільного) зв'язку під торговельною маркою lifecell, повідомляє про тимчасові зміни у тарифах на дзвінки на іноземні номери певних країн для абонентів, що перебувають у місті Умань у період з 08.09.2016 по 31.10.2016:

Всі абоненти lifecell під час перебування в зоні дії мобільної мережі оператора в місті Умань в період з 08.09.2016 по 31.10.2016 автоматично стають учасниками акції "Рош Хашана 2016" (далі - Акція), відповідно до умов якої для всіх її учасників застосовуються наступні акційні тарифи на міжнародні дзвінки у окремі країни: 0,45 грн за одну хвилина дзвінка у Ізраїль, США, Канаду, Мексику, Великобританію, Німеччину та Іспанію, а також 1,95 грн за одну хвилина дзвінка у Росію, Туреччину, Італію, Францію та Польщу. Акційні тарифи припинять свою дію 31.10.2016 о 23:59:59, також для окремого абонента акційні тарифи перестають застосовуватись в момент припинення реєстрації мобільного пристрою абонента мобільною мережею оператора в межах міста Умань.

Детальна інформація про тарифи, умови користування послугами, тарифікацію тощо: www.lifecell.com.ua, 0 800 20 5433 (безкоштовно зі стаціонарних телефонів у межах України), 5433 (безкоштовно у мережі lifecell), у пунктах продажу lifecell. ТОВ "лайфселл", 03110, м. Київ, вул. Солом'янська, 11, літера "А".

Учасник Товариства з обмеженою відповідальністю "Ромпетрол Україна" (код ЄДРПОУ 34553505) компанія KMG International N.V. (Нідерланди, реєстраційний номер 24297754), та Товариства з обмеженою відповідальністю "Ромпетрол Україна" (код ЄДРПОУ 34553505) у відповідності до норм чинного законодавства України повідомляють колектив ТОВ "Ромпетрол Україна", контрагентів та кредиторів ТОВ "Ромпетрол Україна" про наступне:

- відповідно до прийнятого рішення позачерговими загальними зборами учасників ТОВ "Ромпетрол Україна" від 26.08.2016р.
- реорганізувати Дирекцію товариства (Генеральний директор, Виконавчий директор) в одноосібний орган - Директор товариства,
  - реорганізація виконавчого органу товариства передбачає скорочення посад Генерального директора та Виконавчого директора, і як наслідок - скорочення працівників товариства (вивільнення працівників даних посад);
  - відсторонити з 26.08.2016р. від виконання посадових обов'язків всіх осіб Дирекції товариства, в тому числі - Волобуєва Дениса Геннадійовича, - Генерального директора товариства;
  - заборонити з 26.08.2016р. Генеральному директору та Виконавчому директору товариства представляти юридичну особу (Товариство з обмеженою відповідальністю "Ромпетрол Україна") у правовідносинах з третіми особами, в тому числі підписувати від імені юридичної особи договори та вчиняти будь-які правочини будь-якого характеру і змісту, в тому числі щодо правовідносин, які виникли до 26.08.2016р.
  - створити Наглядову раду товариства, призначити на посаду Голови наглядової ради товариства Полетаєва Вадима Володимировича;
  - припинити повноваження ревізійної комісії товариства та ліквідувати такий орган товариства;
  - призначити Подольського Олега Юхимовича особою тимчасово виконуючого обов'язки керівника з реорганізації, управління та діяльності підприємства (товариства);
  - уповноважити Полетаєва Вадима Володимировича представляти юридичну особу -Товариство з обмеженою відповідальністю "Ромпетрол Україна", у правовідносинах з третіми особами та вчиняти дії від імені юридичної особи без довіреності, у тому числі підписувати договори, звітність та данні по товариству, вчиняти від імені юридичної особи будь-які правочини без обмежень;
  - уповноважити Подольського Олега Юхимовича представляти юридичну особу -Товариство з обмеженою відповідальністю "Ромпетрол Україна", у правовідносинах з третіми особами, вчиняти дії від імені юридичної особи без довіреності, у тому числі підписувати договори, звітність та данні по товариству, вчиняти будь-які правочини, відкривати та закривати поточні, депозитні рахунки, рахунки в цінних паперах, тощо;
  - визнати печатки та штампи Товариства з обмеженою "Ромпетрол Україна", що були виготовлені до 26.08.2016р. недійсними, прийняти рішення про заборону використання та вилучення таких печаток та штамтів з обігу використання.
- З усіх організаційних, фінансово-господарських та роз'яснювальних питань звертатись письмово до особи тимчасово виконуючого обов'язки керівника з реорганізації, управління та діяльності підприємства (товариства) Подольського Олега Юхимовича.
- 01024, м.Київ, вул. Лютеранська, б. 15, літера А, н/п 18
тел.:+380503308614.

Оголошення про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів ПАТ "УКРГАЗПРОМБАНК" на електронному торговельному майданчику Аграрної біржі	
Номер лоту:	1-6
Коротка назва лоту/номер кредитного договору:	Лот 1 - Склад в м. Рівне. Лот 2 - Котельня в м. Чорноморськ. Лот 3 - Комплекс адміністративно-побутових та складських приміщень в м. Дніпро. Лот 4 - Нежитлове підвальне приміщення в м. Полтава. Лот 5 - Комплекс складських приміщень в м. Тернопіль. Лот 6 - Нежитлові комерційні приміщення в м. Харків.
Місце проведення аукціону:	https://etp.agrex.gov.ua/
Дата проведення аукціону:	30.09.2016
Час проведення аукціону:	з 10:00 до 17:00
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні):	http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/113-ukrgazprombank/5665-05101

Оголошення про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів (ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "БГ БАНК) на електронному торговельному майданчику (ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ПРОФЕСІОНАЛ")	
Номер лоту:	№№ 1688-1689
Коротка назва лоту/номер кредитного договору:	Право вимоги за Кредитним договором № 01/1 від 07.02.2011р., Право вимоги за Кредитним договором № 20 від 25.08.2011р.
Місце проведення аукціону:	https://www.avkcion.com.ua
Дата проведення аукціону:	30.09.2016
Час проведення аукціону:	з 10:00:00 до 11:00:00
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні):	http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/27-bg-bank/5655-30092016-7

Оголошення про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів ПАТ "АКТАБАНК" на електронному торговельному майданчику ТОВ "ПРОФЕСІОНАЛ"	
Номер лоту:	№№ -1697-1700
Коротка назва лоту/номер кредитного договору:	Кредитний договір №01-868/Т Кредитний договір №01-1372/Т Кредитний договір №01-1512/Т Кредитний договір №01-1694/Т (https://www.avkcion.com.ua)
Місце проведення аукціону:	
Дата проведення аукціону:	26.09.2016р.
Час проведення аукціону:	з 11 год. 00 хв. до12 год. 00 хв.
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна,правила участі в аукціоні):	http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/39-aktabank/5664-26092016-7
Правила участі в аукціоні затверджено:	15 червня 2016 року, які розміщені на веб-сайті(https://www.avkcion.com.ua)

Сьогодні в Україні переважно малохмарно, лише на сході можливі невеликі короточасні дощі і грози. Вітер північний, північно-східний, 5—10 м/с. Температура вночі 10—15 градусів тепла, у південних і східних областях 15—20. Вдень 20—25 градусів зі знаком плюс, на півдні та сході 25—30, на Закарпатті до 28 вище нуля.

ВІЛЬНИЙ МІКРОФОН

Незаконні нарахування знято

Через газету дякую народному депутату України 198-го виборчого округу Сергію Рудику за реальну допомогу. Тільки після його втручання з мене було знято незаконні нарахування. А до цього я мав рахунок на суму понад 1500 гривень за неспожиту воду...

До кого я лише не звертався: починаючи із міського управління ЖКГ, заступників міського голови і закінчуючи найвищими виконавчими інстанціями України. Та справедливого рішення не було.

Дякувати Богу, Сергій Ярославович не перевів стрілки на когось іншого, а особисто вивчив ситуацію і допоміг відновити справедливість згідно з законом і постановами уряду.

Тому, коли С. Рудик приїжджає до Сміли, у нього завжди велика черга відвідувачів. Земляки не зі слів, а на ділі знають свого депутата як дуже порядну й доброзичливу людину. Він не тільки вислуховує кожного, а й намагається робити усе можливе, щоб допомогти.

За останні десять років він — чи не єдиний із народних депутатів, хто стільки часу проводить серед виборців. Він переймається нашими проблемами, вивчає кожну справу: щодо ремонту дороги чи даху, освітлення вулиць, допомоги лікарні або школи.

За його сприяння вже зроблено багато добрих справ, та роботи дедалі більше. Тому так часто сміляни бачать свого обранця у місті, а після — згадують добрим словом.

Михайло ВАРЕНИЦЯ.
Сміла
Черкаської області.

Вірю в майбутнє

Немає таких слів, якими б я могла висловити подяку, щастя, радість, побачивши парад у Києві з нагоди 25-ї річниці незалежності України!

Побачивши мужні, сильні, найкрасивіші обличчя наших воїнів, які були на параді, я відчула, як моє серце сповнилося вірою в майбутнє нашої захищеної України та її народу!

Мені 84 роки, і все, що я можу зробити для наших воїнів, це молитися за те, щоб усі вони залишилися живими та здоровими. Щоб про їхню любов поети складали чудові вірші, а прозаїки писали про чудове молоде покоління в нашої незалежній Україні!

Єдине, чого я хочу зараз, — щоб війна закінчилася якомога швидше і щоб наші мужні хлопці не боролися на полі бою, а обробляли поля і вирощували хліб, жили у своїх сім'ях і виховували своїх дітей.

Слава Україні!
Героям слава!

Л. ОПРОНЕНКО-КЛОПОВА.

Одеса.

Завітаймо до бібліотеки

МИ РАЗОМ!

Луганська обласна бібліотека імені Максима Горького долучилася до святкування 25-ї річниці Дня Незалежності України. Працівники бібліотеки організували активні культурні заходи відразу у двох містах — Старобільську та Северодонецьку.

Було організовано майданчик проекту «Відкрита бібліотека», ідейним натхненником якого став фестиваль «З країни в Україну». Кожен мав змогу отримати книгу на свій смак (на знімку).

Бібліотекарі поділилися власними спостереженнями про вподобання читачів у двох містах. У Старобільську здебільшого цікавилися біографічною літературою та книгами з рукоділля. Северодонецькі читачі віддали перевагу художній літературі, цікавилися сучасними новинками. До спільних

уподобань потрапили книги з історії.

Не менш цікавим та пізнавальним виявився бібліоквест «Відкрий Україну через бібліотеку» у Старобільську, присвячений Дню Незалежності України та 330-річчю міста. Цей захід зібрав чимало ініціативної молоді. Учасники, розділені на команди, відвідували різні локації та відповідали на запитання про історичний розвиток бібліотек в Україні та Старобільську. Учасників і переможців нагородили грамотами, солодкими призами та книгами.

— Задум бібліоквесту дуже цікавий. Поєднуються фізичні і розумові вправи. По-перше, ми добре розімяли свій мозок, по-друге, дізналися багато цікавого. Такі заходи слід проводити частіше, розширювати тематику

до різних свят. Це дуже пізнавально, — поділилася студентка Євгенія.

У Северодонецьку захід «Відкрий Україну через бібліотеку» провели в дещо іншій формі. Це була міні-вікторина з розгаду-

вання патріотичного кросворда. Учасники, які впоралися із завданням, отримали подарунки.

**Прес-центр
ЛОУНБ
імені Максима Горького.
Фото надане
прес-центром.**

Гладіолусовий фестиваль в Олександрії

ПРИКЛАД ДЛЯ НАСЛІДУВАННЯ

Квіти вражають нас барвистим розмаїттям, піднімають настрій, надихають. Якщо ми бажємо зробити людині приємне, то даруємо їй квіти. А уявіть, коли таке свято дарують цілому місту...

Так, Олександрія Кіровоградської області на три літні дні перетворилася на своєрідну квіткову Мекку. Тут відбувся перший український квітникар, вчений-агроном із селища Олександрійське Ігор Гречаний. Йому допомагали співзасновники громадської організації «Гладіолуси без

зразків гладіолусів вітчизняної та зарубіжної селекції.

Ідейним натхненником свята був відомий український квітникар, вчений-агроном із селища Олександрійське Ігор Гречаний. Йому допомагали співзасновники громадської організації «Гладіолуси без

кордонів» Юрій Дубовенко та Ольга Дивляш. До них долучилися Людмила Горобець, Оксана Карнаух, Антоніна Смутко та інші.

Ідея знайшла підтримку міської влади і стала визначною подією. Це, мабуть, один із позитивних прикладів, коли міськрада йде назустріч громаді. Адже для експозиції гладіолусів надали розкішну будівлю в центрі. Міський відділ культури всіляко сприяв і допомагав проведеному заходу. Особ-

ливо слід відзначити завідувача Палацу урочистих подій Тетяну Шуткіну, яка зі своїми колегами влаштувала казкові умови для проведення свята.

Урочистість відкрив міський голова Степан Цапюк. Щоб зробити захід традиційним та більш масштабним, він доручив управлінню культури розробити положення про проведення виставки гладіолусів в Олександрії. Передбачається заохочення до участі квітникарів України і зарубіжжя, які виявлять бажання показати різні сорти і поділитися досвідом вирощування.

Не менш уважно слухали Ігоря Гречаного, який наголосив, що проведення гладіолусового фестивалю в країні, де триває війна, є знаковою подією. Адже народ, який любить і шанує квіти й традиції, є незламним і непереможним! Про роль громадської організації «Гладіолуси без кордонів» у житті квітникарів, напрями її діяльності та плани на майбутнє розповів Юрій Дубовенко.

Дуже зворушливими і цікавими були виступи

місцевих колективів. Так, хореографічний колектив «Білопільський» виконав легкий танок фей та маленьких ельфів і перетворив зустріч із квітами на феєрію. Розглядати експозицію можна було під чарівні звуки саксофона.

У рамках фестивалю відбулися майстер-класи флористів та науково-практична конференція. Квітникарі-аматори отримали консультації, уклали угоди.

Як і кожна виставка, «Скіфська веселка» презентувала нові сорти. Серед них «Революція Гідності», «Козацький Дух», «Калинові Дзвони»... Деяким відвідувачі допомогли вгадати назви. Так з'явилися «Олександрійські Ельфи», «Олекса Довбуш», «Елегія»...

Організатори сподіваються, що проведення гладіолусового фестивалю стане доброю традицією і наступного року свої надбання продемонструють ще більше селекціонерів!

Владислава ПАТОКА,
кандидат біологічних наук,
селекціонер, депутат
Бородянської районної ради.

Київська область.

Фото автора.

Листи читала Оксана КАЛУГІНА

Над номером працювали: Сергій ДЕМСЬКИЙ, Людмила ОПАНАСЕНКО, Олена ЛОХМАТОВА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
- Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідectво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси та передплатна ціна на 2016 рік

Для фізичних осіб:
40274 — 20 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 16 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 50 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 60000.

Друк:
ТОВ «Мегі-Поліграф»,
04073 м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 49436
Макет, верстка —
редакція газети
«Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Сайт — www.golos.com.ua

